

Annual Report by the
WALES OFFICE

**Presented to Parliament by the Secretary of State for Wales
and by the Chief Secretary to the Treasury
By Command of Her Majesty
May 2006**

© Crown Copyright 2006

The text in this document (excluding the Royal Arms and Office logos) may be reproduced free of charge in any format or medium providing that it is reproduced accurately and not used in a misleading context. The material must be acknowledged as Crown copyright and the title of the document specified.

Any enquiries relating to the copyright of this document should be addressed to The Licensing Division, HMSO, St Clements House, 2-16 Colegate, Norwich, NR3 1BQ. Fax: 01603 723000 or e-mail: licensing@cabinet-office.x.gsi.gov.uk

The Assembly have the copyright for the Swansea Waterfront photograph.

Explanatory Note

The Wales Office was established on 1 July 1999 following devolution.

In June 2003 the Wales Office became a separate entity within the Department for Constitutional Affairs but reports to and supports the Secretary of State for Wales.

This annual report, which for accounting purposes is part of the Department for Constitutional Affairs Departmental Report on public expenditure, presents to Parliament the Government's forward expenditure plans for the Wales Office, including the grant it makes to the National Assembly for Wales.

If you have any general comments or queries about the annual report please forward them to Amanda Latham, Head of Finance and Administration, Wales Office, Gwydyr House, Whitehall, London, SW1A 2ER (Tel: 020 7270 0557 or e-mail: Amanda.Latham@walesoffice.gsi.gov.uk). Alternatively further information can be obtained at our website: www.walesoffice.gov.uk. The Welsh language version of the site is at www.swyddfa.cymru.gov.uk

The report has used these conventions:

- figures which round to zero are denoted by a dash (-) in tables. Because of rounding conventions, individual components may not always sum to the totals shown;
- from 1999-2000 the expenditure of the Wales Office and the grant to the National Assembly for Wales is contained within a single vote. All European Union receipts are treated as current receipts even though the National Assembly for Wales may use them for current or capital expenditure.

ANNUAL REPORT

Contents

Foreword	Foreword by the Secretary of State for Wales	4
Chapter 1	Wales Office Organisation	7
	1.1 Functions	
	1.2 Ministerial Responsibilities	
	1.3 The work of Wales Office Ministers	
	1.4 Divisional Responsibilities	
	1.5 Service Level Agreements with the Department for Constitutional Affairs	
Chapter 2	Wales Office Aims, Objectives and Achievements	12
	2.1 Aim	
	2.2 Objectives for 2006-07	
	2.3 Key Achievements in 2005-06	
	2.4 Progress against targets	
Chapter 3	The Devolution Framework	19
	3.1 Memorandum of Understanding and overarching agreements	
	3.2 Bilateral concordats	
	3.3 The role of the Secretary of State in promoting the settlement	
	3.4 Legislative Framework for Wales	
	3.5(a) Framework Powers	
	3.5(b) Government of Wales Bill	
Chapter 4	Government Expenditure in Wales	23
	4.1 Funding the National Assembly for Wales	
	4.2 Total Identifiable Public Expenditure in Wales	
	4.3 Whole of Government Accounts	
	4.4 The Assembly budget	
	4.5 Budget 2006	
	4.6 Expenditure by the Wales Office	
	4.7 Changes to Wales Departmental Expenditure Limit for 2003-04 to 2007-08 since the 2004 Spending Review	
Chapter 5	Delivering Efficient and Modern Government	26
	5.1 Efficient Use of Resources	
	5.2 Modernising Government & Civil Service Reform	
	5.3 Information Age Government	
	5.4 Public Appointments	
	5.5 Welsh Language	
	5.6 Recruitment of Wales Office Staff	
	5.7 Staff Numbers	
	5.8 Wales Office Equal Opportunities Policies	

ANNUAL REPORT

Annexes		29
Annex 1	Departmental Expenditure Limit – Wales	
Annex 2	Grant Payable to the National Assembly for Wales 2004-05: Provision and Outturn	
Annex 3	Grant Payable to the National Assembly for Wales 2005-06: Original & Final Provision	
Annex 4	Reconciliation of grant payable to the National Assembly for Wales with Total Managed Expenditure for Wales 2005-06	
Annex 5	Senior Civil Service Salaries	

Foreword by the Secretary of State for Wales

This is the fourth report I have presented to Parliament as Secretary of State for Wales. Over the past year, the Wales Office has continued to make a significant contribution to improving the lives of the people of Wales.

The current session of Parliament is the most important for the Wales Office since the department was established following devolution in 1999. The Government of Wales Bill, which implements the proposals set out in the June 2005 *Better Governance for Wales* White Paper, will provide the National Assembly for Wales (the Assembly) with the tools it needs to deliver for the people of Wales. It is the most significant piece of legislation that the Wales Office has handled since it was established, and I am delighted that we have risen to the challenge.

Subject to the Bill receiving Royal Assent, from 2007, after the next Assembly elections, the Assembly will acquire the power to make a new type of legislation, known as Assembly Measures, enabling them to make laws on specific matters. The ability to legislate on particular matters will be conferred on the Assembly on an enduring basis by Orders-in-Council, which will be subject to detailed scrutiny in both Parliament and the Assembly before being formally laid for approval in both places.

Historically, the Bill will place primary law-making powers for Wales on the statute book. However, because this would represent a fundamental change to the current constitutional settlement, the Bill ensures that it could only happen once the people of Wales agreed it in a referendum. To ensure a broad cross-party consensus, the Bill requires a vote of two-thirds of all Assembly Members and both Houses of Parliament before a referendum can be triggered.

In addition to the provisions for enhanced legislative powers, the Bill delivers on our commitment to legislate for the formal separation of the Assembly and the Welsh Assembly Government. And it implements our manifesto pledge to prevent candidates from standing simultaneously in a constituency and on the regional list. This places voters back in charge by preventing defeated constituency candidates being elected by the back door.

The process of implementing the White Paper's proposals does not depend entirely on the Government of Wales Bill. Through the framework powers in the Education and Inspection Bill and the NHS Redress Bill, we are already delivering on our commitment to ask Parliament to provide the Assembly with the maximum discretion in making its own provisions, using its secondary legislative powers. These framework powers recognise that the Assembly, with its own democratic mandate, should have more scope to shape policies in the interests of the people of Wales.

ANNUAL REPORT

Besides the Government of Wales Bill, the current parliamentary session has seen two other important pieces of Welsh legislation. The Transport (Wales) Act 2006, which received Royal Assent in February, gives the Assembly greater powers to deliver a more co-ordinated transport system for Wales. The Commissioner for Older People (Wales) Bill, currently before Parliament, will create a new champion for the rights of older people in Wales, thus showing that Wales, which appointed the first ever children's commissioner in the UK, once again leads the way.

The conclusion of the European budget negotiations in December 2005 was excellent news for Wales, as it was for the rest of the UK. As a result of the new budget, we have secured a substantial entitlement to structural funds for Wales for another seven years. European funding has delivered real benefits to many of Wales' most disadvantaged communities, and the promise of continued funding represents a major boost for the Welsh economy.

The Welsh economy has continued to perform strongly with Welsh private sector output growing for the 36th month in succession in March 2006. There are 112,000 more people in employment compared to 1997 and Wales' unemployment level has fallen almost 40 per cent in the same period. The rate is now below the UK average, having been 30 per cent above the UK average six years ago. Welsh export growth between 1999 and 2005 was higher than the UK average and Wales had the second largest increase in export growth in the UK in the first half of 2005, ending the year with growth of almost 3 per cent compared to the previous year.

The March 2006 Budget maintains this Government's proud record of increasing investment in Wales. It gave the Assembly an extra £45 million over the next two years.

By the end of this spending period we will have doubled the Welsh budget compared with 1996-97, as well as putting in place other measures to support jobs and building a fairer society.

2005 also saw major advances in the development of our knowledge economy. The creation of the £30 million Institute of Advanced Telecommunications at Swansea was announced by the Welsh Assembly Government. This complements earlier investments by BT in the 21st Century Network in Cardiff and the £50 million investments in the Institute of Life Science at Swansea University, which incorporates one of the fastest computers in the world, dedicated to life sciences research. These developments will put Wales in the lead in knowledge economy technology.

Whilst Welsh manufacturing is undergoing tough changes in response to global challenges, the year nevertheless provided strong evidence of the confidence shown by the private sector in the modern dynamic Welsh economy. Major investments were announced by companies such as Airbus, EADS, Quinn Radiators and ATC Lasham, which will lead to the creation of up to 1500 new quality manufacturing jobs in the Welsh economy. We also witnessed the maiden flight of the world's largest passenger plane, the Airbus A380, the wings for

ANNUAL REPORT

which are manufactured at Broughton in North Wales, underlining that Wales has world class skills that can deliver a world class product.

Wales is also playing a big part in ensuring that the UK's future energy needs are met. The two Liquid Natural Gas terminals at Milford Haven will have the capacity to supply 20 per cent of UK gas needs when fully operational. These are vital infrastructure investments worth some £2 billion and providing up to 1200 jobs during construction and 100 permanent jobs.

This is a pivotal period for the Wales Office, with the Government of Wales Bill seeking to settle the question of devolution for a generation. Our bridging role between Westminster and Cardiff has never been more vital and we shall continue rising to the challenges ahead as Wales powers on into the future.

R&K

Wales Office Organisation

Chapter 1

The functions, structure and context for the Wales Office's forward vision and aims are set out in this chapter.

1.1 Functions

The primary functions of the Wales Office are:

- to promote the devolution settlement for Wales;
- to promote the interests of Wales in policy formulation by the Government;
- to promote Government policies in Wales;
- to consult the National Assembly for Wales on the Government's legislative programme;
- to steer through Parliament primary and secondary legislation giving specific powers to the National Assembly for Wales;
- to operate the financial mechanisms of the constitutional settlement;
- to undertake Parliamentary business; and,
- to deal with Royal matters.

The Wales Office has a key role in facilitating the relationship between the Assembly and the UK Government. It is responsible for ensuring that UK Government Departments are aware of the policies and actions of the Assembly and for ensuring that the Assembly and Assembly Government's views are taken into account in policy formulation and implementation within UK Government. The Wales Office is therefore responsible for ensuring the smooth running of the Welsh devolution settlement.

Most of the executive functions which were the responsibility of the Secretary of State for Wales before 1 July 1999 have been transferred to the National Assembly for Wales, which is responsible for secondary legislation in the areas covered by those functions. Functions which remain the responsibility of the UK Government include the constitution, foreign affairs, defence, the civil service, law and order, financial and macro-economic matters, social security benefits and pensions. The UK Parliament is responsible for all primary legislation affecting Wales, and Wales Office Ministers are responsible for steering Welsh clauses of Bills, as well as Wales-only Bills, through Parliament.

The functions which are now the responsibility of the National Assembly can be found in the Government of Wales Act 1998, the Assembly for Wales (Transfer of Functions) Orders, and a number of Acts passed since 1998 dealing with devolved subjects.

1.2 Ministerial responsibilities

The Secretary of State for Wales is responsible for representing the interests of Wales in Whitehall, and representing the UK Government in Wales. He is assisted by the Parliamentary Under Secretary of State in ensuring that the interests of Wales are recognised in the policy formation and primary legislative programme of the UK Government. The grid below shows how policy responsibilities are shared between the Secretary of State and the Parliamentary Under Secretary of State.

Secretary of State for Wales	Parliamentary Under Secretary of State
The Rt Hon Peter Hain MP	Nick Ainger Esq MP
Overall strategic direction, Assembly liaison, Constitutional issues, Government of Wales Act powers (including Assembly elections), Finance, Europe, Economic Development, Public Appointments, Environment, and Welsh Heritage.	Regional Development, Social Services, Housing, Health, Education and Training, Transport, Agriculture, Information Age Government, Local Government, Crime Prevention, Women's issues and Green issues.

- Both Ministers also monitor Assembly Government policies to ensure liaison between the appropriate interested parties.
- The Secretary of State is a member of the UK Cabinet, speaking for Welsh interests in legislation, and in those areas which remain the responsibility of the UK Parliament.

Kevin Brennan MP
Government Whip with responsibilities for Welsh MPs.

The Wales Office spokesperson in the House of Lords is Lord Evans of Temple Guiting.

Due to Cabinet reshuffle in April 2006, the new Government Whip for Welsh MP's will be Huw Irranca-Davies MP.

1.3 The work of Wales Office Ministers

Wales Office Ministers sit on seventeen Cabinet committees and on the Joint Ministerial Committee allowing Welsh interests to be represented at a detailed level within Government.

Wales Office Ministers liaise regularly with members of the Assembly Government. The Secretary of State meets the First Minister most weeks, and the Parliamentary Under Secretary meets Assembly Ministers periodically, as business demands. Ministers consult the full Assembly on the Government's legislative programme and also meet Assembly Committees on specific issues.

Wales Office Ministers are responsible for taking primary legislation for Wales through Parliament, including any Welsh clauses in England and Wales Bills. The current legislative session includes three Wales-only Bills, and a further twenty England and Wales Bills which have Wales specific provisions.

The Commissioner for Older People (Wales) Bill was introduced into Parliament on 25 May 2005, and is currently awaiting scrutiny in the Commons. The policy intention of this Bill is to establish a Commissioner with duty to promote and safeguard the interests of older people in Wales. The Transport (Wales) Bill was introduced into Parliament 25 May 2005 and received Royal Assent on 16 February 2006. This Act gives the Assembly greater powers to deliver a more integrated transport system for Wales.

The Government of Wales Bill was introduced to Parliament on 8 December 2005, following the publication of the White Paper "Better Governance for Wales" in June 2005. The Bill is currently being considered by the Lords.

The Bill delivers on the commitment set out in the White Paper, which in turn was based on three Government manifesto commitments: to legislate for a National Assembly for Wales (Assembly) with enhanced legislative powers; to end the confusing corporate status of the Assembly; and to prevent candidates from standing for both a constituency seat and the regional list.

In addition to primary legislative work, Ministers have been engaged in a substantial programme of other Parliamentary work in the course of the year, including nine sessions of Welsh questions, one Welsh Grand Committee, giving evidence to Parliamentary Committees including the Welsh Affairs Committee, and one Adjournment Debate on the floor of the House.

Both Ministers also undertake a busy programme of meetings, visits and functions with a wide range of organisations in Wales, including local government, the police forces, educational establishments in Wales, health groups, the Welsh Development Agency, charities and voluntary organisations. From April 2006 the Welsh Development Agency is a part of the Assembly Government.

The Secretary of State attended the World War II 60th Anniversary Commemoration, National Police Memorial Day (held this year in Cardiff), VE Day events in Cardiff, Holocaust Day events in Cardiff, and Remembrance Sunday events. He also attended the official opening of the new debating chamber for the National Assembly for Wales, and presented an honorary award (as a member of Her Majesty's Privy Council) in May.

The Secretary of State addressed the Shelter Cymru Conference, the Wales TUC in Llandudno, the SOLACE Wales Conference in Cardiff, the Cardiff Chamber of Commerce, and the Prince of Wales Foundation for Integrated Health. He attended CBI events in both North and South Wales and visited Swansea with Home Office Minister Hazel Blears to publicise the Government's Respect agenda. During the year the Secretary of State and the Parliamentary Under Secretary of State visited a number of businesses across Wales. The Secretary of State visited the RAF St Athan base on St David's Day.

The Parliamentary Under Secretary of State attended the National Eisteddfod and the Anglesey Show. He has presented an honorary OBE; local New Deal awards; received a delegation of Italian Parliamentarians; and chaired quarterly meetings of the Welsh Coal Health Monitoring Group.

1.4 Divisional responsibilities

During 2005-06 the Wales Office employed an average of 54 staff. These were predominantly based at the London headquarters of the Department, at Gwydyr House in Whitehall. The staff based in Cardiff Bay are accommodated in Discovery House, near to the National Assembly for Wales offices.

The Director and Additional Accounting Officer, Alan Cogbill, is responsible for leading the delivery of the Wales Office aims and objectives. Work within the Wales Office is organised between two private offices (one supporting each Minister), a press office, five branches providing advice across the range of subject areas and corporate services, and legal advisers.

As a result of the Government of Wales Bill, the work undertaken by the Wales Office has increased significantly and required a restructuring increased staff. The Wales Office is considering the implications that the Government of Wales Bill will have on its future work. Further changes in staff numbers and organisation are likely.

The diagram below shows how work is organised within the Wales Office and gives the names of Heads of Branches responsible.

Director – Alan Cogbill								
			Deputy to Director and Strategic Policy Adviser John Williams					
Legal	Private Office	Press Office	Local Government, Transport and Home Affairs Policy	Economic and European Policy	Social Policy	Strategic Policy and Legislative Planning	Finance and Corporate Governance Head of Finance and Corporate Governance Ceri Thomas	
Legal Advisers	Principal Private Secretary	Press Secretary	Head of Branch	Head of Branch	Head of Branch	Head of Branch	Head of Finance and Admin	HR Manager
Cedric Longville Roger Bonehill	Glynne Jones	Alan Cummins	David Webb	Hitesh Vadgama	Linda Joy	Zenny Saunders	Amanda Latham	Claire Butler
	PS/SoS: Amanda Kirk (Plus diary and administrative support) Parliamentary Branch Special Advisers PS/Nick Ainger MP: Cherie Jones (Plus diary support)	Plus 2 Information Officers	Plus 8 policy staff and administrative support	Plus 7 policy staff and administrative support	Plus 7 policy staff and administrative support	Plus 3 policy staff and administrative support	Finance Manager Plus 11 business services staff and administrative support	

1.5 Service Level Agreements with the Department for Constitutional Affairs (DCA)

Service Level Agreements (SLAs) with DCA apply to the support functions they provide. These encompass processing all payments for the Wales Office, IT support, HR support and facilities management for all accommodation and new works.

Further SLAs are being prepared for finance support following the restructuring of DCA Finance Division. These will be in place by September 2006.

The Welsh Assembly Government provides assistance on HR functions, because many of the staff of the Wales Office are on loan from the Assembly. New SLAs covering these functions be completed by September 2006.

Chapter 2

Wales Office Aim, Objectives & Achievements

This section sets out the aim and objectives of the Wales Office. It sets out our key achievements in 2005-06 and shows how these have contributed to our objectives.

2.1 Aim

To support the Secretary of State in representing Wales in the UK Government, representing the UK Government in Wales, and improving the working of the devolution settlement in Wales.

2.2 Objectives for 2006-07

2006-07 Objectives	
Objective 1	1A. To work with the Welsh Assembly Government and UK Government Departments to secure: <ul style="list-style-type: none"> the passage through Parliament of Wales-specific Bills and England and Wales Bills with Wales-specific provisions, in particular the Government of Wales Bill, and administrative arrangements for Assembly elections and; the implementation of changes to the Welsh devolution settlement, which flow from the Government of Wales Bill once enacted. 1B. To enable the Secretary of State and the Minister in the House of Commons, and Government spokespeople in the House of Lords, to respond to Parliamentary interests in Welsh affairs. 1C. Consider with Cabinet colleagues whether changes should be made to the Welsh devolution settlement and implement any which are agreed.
Objective 2	To maintain and improve the devolution settlement through: <ul style="list-style-type: none"> fostering partnership working between the devolved administration in Wales and the UK Government, and with the other devolved administrations, about distinctive Welsh interests in relation to non-devolved matters; advising UK Departments and other devolved administrations about distinctive Welsh interests in relation to non-devolved matters; promoting effective communication for Welsh opinion and effective co-ordination of policy; and promoting the economic, social, political and cultural interests of Wales in contexts other than Parliament and Government, and contributing to informed public discussion.
Objective 3	Ensuring effective transmission of grant to the National Assembly for Wales; <ul style="list-style-type: none"> to keep under review, with HM Treasury and the National Assembly for Wales and the Assembly Government, the operation of the funding policy for the devolved administrations; to engage in preparations for the Comprehensive Spending Review 2007.
Objective 4	To secure, develop and manage effectively and efficiently the resources needed to deliver these objectives.

The objectives for 2006-07 have been updated to reflect changes including, the Government of Wales Bill. The records of key achievements are against the objective set in Wales Office Annual Report 2005.

2.3 Key Achievements in 2005-06

Our objectives and achievements for 2005-06 were:

Objective 1	Maintain effective working relationships with the Assembly and ensure that the devolution settlement continues to operate in the best interests of Wales, including, where appropriate, exercising the Secretary of State's powers in the Government of Wales Act 1998.
--------------------	---

1. There have been regular formal and informal contacts between Wales Office and Assembly Ministers and officials.
2. Following the Queen's Speech, the Secretary of State attended the Assembly to present the Government's legislative programme.
3. There have been agreements under section 41 of the Government of Wales Act 1998, under which Assembly officials support Wales Office Ministers during the passage of Wales-only legislation through Parliament.
4. The Government published the White Paper "Better Governance for Wales", which set out the Government manifesto commitments to legislate for a National Assembly for Wales with enhanced legislative powers, end the corporate status of the Assembly and amend the electoral system.
5. The Secretary of State and the National Assembly for Wales First Minister gave joint evidence to the Welsh Affairs Committee following the publication of the White Paper, "Better Governance for Wales".
6. The Secretary of State gave evidence to the House of Lords Constitution Committee on the provisions of the Government of Wales Bill.
7. The Minister gave evidence to the Welsh Affairs Committee on the Commissioner for Older People (Wales) Bill prior to its introduction into Parliament.
8. The National Assembly for Wales (Representation of the People) (Amendment) Order 2006 was made on 22 March 2006 to improve the administration of absent voting at Assembly elections.
9. Clause 17 of the NHS Redress Bill will give the Assembly the power to make regulations to establish arrangements for redress in Wales. The arrangements under this clause may cover people with claims involving qualifying liability in tort arising out of the provision of services as part of the Health Service in Wales, whether these services are provided in Wales itself or elsewhere.

Objective 2	Work with other Government Departments and the Assembly to ensure that the interests of Wales are fully taken into account in primary legislation, which affects the Assembly's responsibilities.
--------------------	---

1. The Government of Wales Bill was published and introduced to Parliament on 8 December 2005.
2. The Commissioner for Older People (Wales) Bill, which makes provision for the office and functions of a Commissioner for Older People in Wales was introduced to Parliament on 25 May 2005.
3. The Transport (Wales) Act 2006 gives the Assembly greater powers to deliver a more integrated transport system for Wales. It received Royal Assent in February 2006.
4. There are Wales-only clauses in the Childcare Bill, currently before Parliament, that places an obligation on Local Authorities to make childcare provisions.
5. The Children and Adoption Bill, which includes measures relating to inter-country adoption and provides additional powers to courts to facilitate contact and enforce contact orders, has implications for CAFCASS Cymru and for the Assembly in how it processes inter-country adoption applications.
6. There are Wales-only provisions in the Charities Bill, currently before Parliament, which sets out to modernise the legal and regulatory framework within which charities operate and gives power to the Assembly to fund voluntary bodies.
7. The NHS Redress Bill includes a clause that gives a regulation-making power to the National Assembly for Wales. The broad framework power enables the Assembly to make provision to provide a mechanism for the out-of-court settlement of claims in tort against the Health Service in Wales.
8. The Health Bill includes measures on the management of controlled drugs in the NHS, countering NHS fraud and empowering the Assembly to make enclosed public places and workplaces smoke-free.
9. The Secretary of State consulted on police restructuring in Wales.

Objective 2 Continued	Work with other Government Departments and the Assembly to ensure that the interests of Wales are fully taken into account in primary legislation, which affects the Assembly's responsibilities.
------------------------------	---

10. Clauses 154 and 155 of the Education and Inspection Bill contain framework provisions for Wales, allowing the Assembly to determine through its own legislative procedures the detail of how to implement its policies on:
- school organisation;
  - categories of maintained schools, their establishment and discontinuance;
  - school admissions;
  - the curriculum in maintained schools;
  - school attendance, discipline and behaviour of pupils, and the exclusion of school pupils and making of arrangements for their education;
  - entitlement to primary, secondary and further education and training;
  - services to encourage, enable or assist young people with regards to participating in education and training, taking advantage of employment opportunities, and participating effectively in the life of their communities;
  - travel of persons receiving primary, secondary or further education; and,
  - food and drink provided on school premises or in settings where children receive education or childcare.

Further detail about these framework powers is provided at section 3.5(a) in chapter 3 of this Report.

England and Wales Acts and Bills with specific provisions or implications for Wales in Session 2005-06

Wales-only	Outcome	Notes
Government of Wales Bill	Lords Second Reading 22 March 2006	Enhances National Assembly legislative powers; ends the confusing corporate status of the Assembly; and, removes anomalies in the Assembly's electoral system.
Commissioner for Older People (Wales) Bill	Completed Lords Stages 15 February 2006	Establishes a Commissioner with duty to promote and safeguard interests of older people in Wales.
Transport (Wales) Act	Received Royal Assent on 16 February 2006	Imposes a duty on the National Assembly for Wales to prepare a transport strategy and enables the development of more integrated public transport services.
England & Wales		
Animal Welfare Bill	Lords First Reading 15 March 2006	Provides better protection for animals in care of humans by introducing concept of duty of care. In Wales, the National Assembly will exercise all regulations and Order making powers.
Charities Bill	Lords Third Reading 8 November 2005	Provides a clear definition of charity with the emphasis on public benefit, would improve the regulation of charity fundraising. A Commissioner to represent Welsh interests will be appointed after consultation by the Welsh Assembly Government.
Childcare Bill	Lords Second Reading 21 March 2006	Imposes new duty on local authorities to provide childcare with new inspection arrangements, extends maternity pay and benefits and new rights for mother to transfer benefits to father. Some current legislation will have to be re-enacted for Wales only.
Children and Adoption Bill	Commons Standing Committee 21 March 2006	Creates new Court powers to enforce contact orders. Extends the role of CAFCASS Cymru in contact orders in family proceedings, and empowers the Secretary of State to extend power to the National Assembly for Wales.

England and Wales Acts and Bills with specific provisions or implications for Wales in Session 2005-06

England & Wales	Outcome	Notes
Civil Aviation Bill	Lords Third Reading 28 March 2006	Authorises local authority airport companies to undertake joint activities to help them compete with privately owned airfields. Provisions relating to powers of local authority airport companies will apply to Wales.
Commons Bill	Lords Third Reading 18 January 2006	Creates new registration and decision making powers to ensure that common land is better protected. The Assembly will be the appropriate national authority in Wales.
Company Law Reform Bill	Lords Committee 30 March 2006	Makes it easier to set up a company. Companies registered in Wales will continue to have the option of using "cwmni cyfyngedig cyhoeddus" or "cyfyngedig" in place of "public limited company" or "limited".
Education and Inspections Bill	Commons Standing Committee 30 March 2006	Provides more intervention powers for failing schools. The Assembly will be the appropriate authority in Wales. It includes a framework provision for the Assembly.
Electoral Administration Bill	Lords Committee Stage 23 March 2006. National Assembly Elections Order in preparation: will be laid later in 2006.	Introduces measures aimed at increasing registration levels, encouraging more people to vote, and improving the security of the election process. The conduct of National Assembly for Wales's elections is separately regulated by the Secretary of State for Wales, under section 11 of the Government of Wales Act 1998. A new Assembly Elections Order will apply relevant changes in advance of the 2007 elections.
Equality Act 2006	Royal Assent 16 February 2006	Provides for the establishment of a new Commission for Equality and Human Rights. The National Assembly will be consulted about the appointment of a Commissioner to represent Welsh interests.
Health Bill	Lords Second Reading 14 March 2006	Aims to make enclosed public places and workplaces smoke free and to sharpen focus on MRSA infections. The Assembly will have powers to implement its own policy on banning smoking in public places.
Identity Card Act 2006	Royal Assent 30th March 2006	The Bill will allow the Assembly to decide whether presentation of the card should be a requirement when using devolved public services.
London Olympic Games and Paralympic Games Act 2006	Royal Assent 30 March 2006	Creates a public body to co-ordinate and manage public sector involvement and meet International Olympic Committee commitments to the environment, advertising and marketing. Will confer some regulation and order-making functions on the National Assembly in relation to advertising and trading restrictions as they are to be applied to Olympic venues in Wales.

England and Wales Acts and Bills with specific provisions or implications for Wales in Session 2005-06

England & Wales	Outcome	Notes
National Lottery Bill	Lords Committee Stage 21 March 2006	Establishes Big Lottery Fund. The Assembly will be able to give directions and set specific priorities in respect of Big Lottery Fund expenditure in Wales.
Natural Environment and Rural Communities Act 2006	Royal Assent 30 March 2006	Brings together English Nature with parts of the Countryside Agency and the Rural Development Service to create Natural England, an integrated agency for the protection of the natural environment in England, this body is analogous to the Countryside Council for Wales. Implications for Wales include new powers for reforming the agricultural levy bodies the reconstitution of the Joint Nature Conservation Committee, to include Northern Ireland, and the abolition of a number of defunct statutory committees, including the Hill Farming Advisory Committee.
NHS Redress Bill	Commons First Reading 1 March 2006	Ensures Redress and compensation scheme for when health care goes wrong. It includes a framework provision for the Assembly.
Police and Justice Bill	Commons Committee Stage 28 March 2006	Requires the Assembly's agreement to inspections, by a UK-wide Inspectorate for Justice, Community Safety and Custody, in areas over which the Assembly has jurisdiction, including youth offending, substance misuse and Community Safety Partnerships. Against the background of proposals for a single strategic police force, the Bill also provides for a form of regional accountability to reflect the needs of different parts of Wales. The Bill also provides for a form of regional accountability to reflect the needs of different parts of Wales.
Road Safety Bill	Lords Committee 28 March 2006	Includes measures to improve road safety and help deliver casualty reduction targets. The Assembly will be empowered to make arrangements for motorway rest and picnic areas.
Legislative and Regulatory Reform Bill	Commons Committee 9 March 2006	Widens scope to remove burdensome legislation by providing greater powers for use of Regulatory Reform Orders (RROs) 2001. The current Regulatory Reform Act requires consultation with the Assembly on any RRO relating to Wales and its consent to an RRO which changes Assembly's powers, this is being replicated.
Violent Crime Reduction Bill	Lords Second Reading 29 March 2006	Will improve control over the carrying of weapons and imitation weapons, and modernise provisions relating to other crimes of violence. The National Assembly will decide whether powers for headteachers to search children should be implemented in Wales.

Objective 3

Work with other Government departments to promote Welsh interests in functions retained by the Government.

1. Ministers have contributed to a range of Cabinet Committees.
2. Officials have contributed to devolution awareness training for civil servants.
3. Revised devolution guidance was issued to UK Government Departments following the publication of the White Paper, Better Governance for Wales.
4. The Parliamentary Under Secretary of State spoke at the launch of the new branding for UK National Parks.
5. The Wales Office continues to contribute to the review of the BBC's Royal Charter.
6. Agreement obtained at the December 2005 Council on the EU Financial Perspective to ensure continued eligibility for full convergence funding for West Wales and the Valleys for the next seven years.
7. The Wales Office worked closely with UK departments and the Assembly Government as part of the UK Presidency of EU, with officials attending almost all weekly planning meetings.
8. The Welsh Sub-Group of the Coal Health Claims Monitoring Group met on three occasions during the year under the chairmanship of the Parliamentary Under Secretary of State. Payments to former Welsh miners and their families passed the half billion pound milestone, bringing the total to over £560 million to date.
9. Wales Office Ministers actively contributed to the energy agenda through the Sustainable Energy Policy Network; and the Wales Office is also involved in the current Energy Review.
10. The Wales Office worked closely with the Assembly Government informing discussions on the future of the rural post office network in the UK.
11. Wales Office officials regularly meet their counterparts in other departments to ensure consistency of approach to the conduct of elections and devolution policy.
12. Parliamentary Under Secretary of State launched the Barry Partnership Against Crime Task Force.

Objective 4

Work with other Government departments and the Assembly to promote effective communication and co-ordination of policy in areas, which straddle the boundary between transferred and retained functions.

1. The Wales Office and the Department of Health jointly issued a consultation document on the proposals in the Health Bill to make enclosed public places and workplaces smoke-free.
2. The Secretary of State has held regular meetings and consulted with Cabinet colleagues and with Welsh Assembly Government Ministers to take forward Welsh interests.
3. The Wales Office set up a Legislation and Strategic Policy branch so that the Assembly and other Government Departments have a single point of contact for advice on Welsh specific legislation.
4. The Wales Office engaged with the Assembly Government and relevant Whitehall departments to ensure Welsh interests were taken into account on issues such as consumer policy, over-indebtedness, migrant workers, provision of debt advice, pension protection fund, and the merger of Welsh regiments.
5. The Wales Office contributed to the joint MoD Welsh Assembly Government working group on DARA St Athan. New commercial investment in aircraft maintenance and repair for the St Athan site was announced during October with the prospect of up to 300 new jobs.
6. The Wales Office worked closely with the Welsh Assembly Government to plan activities on attracting further civil service jobs to Wales.
7. Ministers actively engaged in the Government agenda to tackle economic inactivity. The Parliamentary Under Secretary of State met Ruth Marks, Chair of the Wales Employment Advisory Panel, and the Director of Job Centre Plus in Wales. The Minister opened local Job Centre Plus offices in Carmarthen and Pembroke Dock and also presented New Deal awards in West Wales. Officials attended meetings of the Wales Employment Advisory Panel.
8. The Wales Office worked closely with the Assembly Government to plan the lobbying in Europe of Cardiff's bid for the Galileo Supervisory Authority.
9. The Wales Office are leading on the Government of Wales Bill supported by the Welsh Assembly Government. A key element of the work has been agreeing between the Welsh Assembly Government and Whitehall Departments the proper way in which the Government of Wales Bill should impact on the boundary between transferred and retained functions.

Objective 5

Keep under review, with Treasury and the Welsh Assembly, the operation of the funding policy for the Assembly.

1. Funding allocations to the Assembly have been made in accordance with the Statement of Funding Policy, last updated as part of the Spending Review 2004.
2. SR 2004 continued the Government's commitment to provide funds outside Barnett for Wales' structural fund programmes. The funding allocations for Wales will provide for spending in Wales to grow by an average annual rate of over 4 per cent in real terms over the next three years.

2.4 Progress against targets

The Wales Office does not deliver services directly to the public but does deal with correspondence, telephone and press enquiries about the work of the Office.

We are committed to providing high quality and efficient services. We have therefore set five targets aimed at ensuring efficiency and quality in our dealings with the public.

Target	Indicator	Performance April 2005-March 2006
We will respond to correspondence within 15 working days of receipt; or we will send an interim reply explaining the reasons for any delay and indicating when a full reply will be sent.	Percentage of correspondence replied to within 15 working days.	94%
We will provide readily available free published information held by us within 5 working days of receipt of a request, or provide details of where published information may be obtained.	Proportion of requests for free published information, held by us, and met within 5 working days.	The free information published by the Wales Office is accessible on our website. Among the information available are press releases, speeches and previous departmental reports. In addition we have a publication scheme which details additional forms of information available to the public.
We will ensure that accounts are paid promptly. Where a contract applies, we will make payments in accordance with the applicable timetable. We will otherwise pay accounts within 30 days of receipt of a valid invoice.	Percentage of invoices paid within target time.	The Wales Office payment process is integrated with DCA's. Data on prompt payment was not available from DCA at time of publication. This information will be reported on within the DCA Resource Accounts for 2005-06.
We will deal with all requests for information, in accordance with the Freedom of Information Act 2000 (FOI). Request will normally be processed within 20 working days of receipt, or with permitted extension.	Percentage of FOI cases replied to within 20 working days	83.6%
We will establish a formal complaints procedure and we will investigate and respond to any complaint within 10 working days.	Percentage of complaints dealt with within 10 working days.	The Wales Office complaints procedure can be accessed on the departmental website at: www.walesoffice.gov.uk The Wales Office has not received any formal complaints during this period.

The Devolution Framework

Chapter 3

3.1 Memorandum of Understanding and overarching agreements

The basis of the relationship between the UK Government and the Devolved Administrations is set out in the Memorandum of Understanding (MoU) (Cm 5240 of December 2001). This is accompanied by four overarching agreements on:

- the handling of EU business;
- international relations;
- financial assistance to industry; and,
- Statistics.

These documents set out the agreed framework within which the UK Government and the devolved administrations will conduct business. They cover areas where it makes sense to have a common approach and their basic purpose is to facilitate good relations between the administrations. They are not legally binding but there is a clear expectation that they will be observed by all parties.

3.2 Bilateral concordats

In addition, bilateral concordats have been agreed between the National Assembly and individual UK departments, including the Wales Office.

These concordats set the framework for dealings between the National Assembly and individual Whitehall departments on matters of mutual concern. Taken together, the MoU and the various concordats provide a solid foundation for communication and co-operation between the Government and the devolved Welsh administration.

The Wales Office concordat can be viewed at: www.walesoffice.gov.uk and all the concordats agreed so far with the National Assembly for Wales can be viewed on the Assembly web-site at: www.wales.gov.uk.

3.3 The role of the Secretary of State in promoting the settlement

The Secretary of State for Wales has responsibility, within the UK Government, for promoting the devolution settlement, for ensuring effective working relationships and good relations between the UK Government and the Assembly and for helping to resolve any disputes, which may arise. The Secretary of State will continue to ensure that the interests of Wales are properly represented and considered within the UK Government.

3.4 Legislative Framework for Wales

Following publication of the White Paper “Better Governance for Wales” on 15 June 2005 the Government published, and introduced into Parliament, the Government of Wales Bill on 8 December 2005.

Subject to Parliamentary approval, the Bill proposes significant changes to the devolution settlement for Wales, and delivers on three Government manifesto commitments from the May 2005 General Election.

The Government proposes a more gradual, staged move towards greater legislative powers for the National Assembly. The first stage is described below in section 3.5(a) Framework powers and does not form part of the Government of Wales Bill. The second and third stages are described under section of this report, 3.5(b) Government of Wales Bill.

3.5 (a) Framework Powers

The White Paper “Better Governance for Wales” set out a three-stage approach to proposals for delivering the Government’s manifesto commitment to enhance the legislative powers of the National Assembly for Wales. The first stage of these proposals, at paragraph 3.12, says ‘The Government believes that there should be a more consistent approach to drafting legislation for Wales. It also recognises that legislation made by the Assembly is subject to scrutiny by Assembly Members using procedures at least as rigorous as those available to Members of Parliament. In the light of that, the Government intends for the future to draft Parliamentary Bills in a way which gives the Assembly wider and more permissive powers to determine the detail of how the provisions should be implemented in Wales.’

The provisions in England and Wales Bills, which give the Assembly wider and more permissive powers have been called ‘framework’ powers. These framework powers will enable the current Assembly to use subordinate legislation to make any provision that could be made by an Act of Parliament, with respect to the matters specified in the framework provision, and subject to the restrictions also specified. This approach recognises the fact that delegating legislative powers to a democratically elected Assembly is very different from delegating powers to a Minister. These framework powers will give the Assembly more discretion to implement Wales-specific policies, and empower the Assembly in the exercise of its powers and discharge of its functions.

Where policy in England and Wales is similar, and the changes sought in England and Wales Bills are desirable for Wales, Wales will be included in clauses with England set out on the face of the Bill. Where there is no need for change in Wales, existing legislation will continue to apply and provisions in England and Wales Bills will apply only to England. Where policy in Wales is different, or the changes proposed are not appropriate to Wales, or where the Assembly wish to seek the power to adopt provisions in due course, then framework powers would be the suitable legislative provision for Wales.

When the provisions of the Government of Wales Bill take effect, subject to Royal Assent, the Assembly will be established as a legislature separate from the Welsh Assembly Government as the executive. Framework powers will be converted into Assembly Measures making powers under transitional provisions in the Government of Wales Bill, thus ensuring that they can only be exercised by the legislature.

In the current legislative session two Bills have been introduced into Parliament, which contain framework provisions for Wales. These are the NHS Redress Bill and the Education and Inspection Bill and further information on these is contained in Section 2.3 of this Report.

3.5 (b) Government of Wales Bill

The second stage in enhancing the Assembly's legislative powers is set out in Part 3 of the Government of Wales Bill. It will give the Assembly the power to pass Assembly Measures on certain matters, which are listed in Part 1 of Schedule 5 to the Bill. Assembly Measures will be able to make any provision that could be made by an Act of Parliament, subject to the restrictions contained in the Government of Wales Bill. The Assembly can be given the power to make Measures in relation to a particular matter by an Order in Council, which has to be approved by the Assembly and both Houses of Parliament. In this way, Parliament will continue to decide, on a case by case basis, whether to give the Assembly power to legislate by Assembly Measure on particular matters; but the Assembly will be able to request that competence on its own initiative. The Assembly will only be able to acquire legislative competence on matters which relate to fields in which the Welsh Ministers, the First Minister or the Counsel General to the Welsh Assembly Government have executive functions.

In the longer term, the third stage in enhancing the Assembly's competence is set out in Part 4 of the Bill. This would give the Assembly general powers to make legislation in those areas where functions have already been devolved – in effect full primary legislation making competence. This would represent a fundamental change to the Welsh settlement, and as such, it would require the support of the Welsh electorate through a referendum. The Government envisages no particular timetable for this, but to avoid the necessity of a third Government of Wales Bill, this option is provided for.

The second commitment within the White Paper was to improve the accountability of Ministers by ending the confusing corporate status of the Assembly. The Bill proposes a formal legal separation between the National Assembly for Wales as a legislature comprising 60 elected members on the one hand, and the Welsh Assembly Government on the other. The Welsh Assembly Government would be established as an entity separate from, but accountable to, the National Assembly. Most of the statutory functions which currently are exercised in the name of the Assembly would formally become the responsibility of Assembly Ministers.

Ministers would be accountable to the Assembly for the exercise of their powers, and for the use made of the budgetary resources voted each year by the Assembly out of the new Welsh Consolidated Fund (to which the Secretary of State would make payments out of money voted by Parliament). The requirement for Ministers to be members of the Assembly's subject committees would end.

The third commitment was to prevent candidates from standing on both the list and in a constituency in order to make all candidates genuinely accountable to the electorate. The Government believes that following two Assembly elections and experience of the Additional Members System there was a need to modify the system to prevent candidates from standing simultaneously in a constituency and on the regional list.

Government Expenditure in Wales

Chapter 4

4.1 Funding the National Assembly for Wales

The financial arrangements between the UK Government and the National Assembly for Wales are set out in the fourth edition of “A Statement of Funding Policy”, which was published in July 2004 by the Treasury. The arrangements represent, for the most part, the continuation of long-standing conventions that guided funding for Wales (as well as Scotland and Northern Ireland) before devolution.

Responsibility for United Kingdom fiscal policy, macroeconomic policy and public expenditure allocation across the United Kingdom remains with the Treasury. As a result, the Assembly’s budget continues to be determined within the framework of public expenditure control in the United Kingdom. However, once overall public expenditure budgets have been determined, the Assembly has freedom to make its own spending decisions, within the overall total, on programmes for which it is responsible.

UK Government funding for the Assembly’s budget is normally determined within Spending Reviews. Changes in the budgetary provision of the devolved administrations are generally linked to changes in planned spending on comparable public services by other Departments. The linkage is generally achieved by means of a population-based formula (the “Barnett” formula). Parliament votes the necessary provision to the Secretary of State. He makes payments to the Assembly out of money provided by Parliament of such amounts as he may determine, in accordance with the Government of Wales Act 1998. The costs of the Wales Office are met out of the money provided by Parliament.

The 2004 Spending Review, concluded in July 2004, provided substantial additional resources for Wales. The total Departmental Expenditure Limit for Wales was £10.985 billion in 2004-05 rising to £11.826 billion in 2005-06; and £12.768 billion in 2006-07 and is likely to reach £13.564 billion by 2007-08. These figures represent an average increase of 4 per cent a year in real-terms over the three years. In 2007-08 public spending in Wales will be £2.5 billion higher than in 2004-05. The next Comprehensive Spending Review will take place in 2007.

4.2 Total Identifiable Public expenditure in Wales

In 2003-04 public spending which can be identified as having been incurred for the benefit of Wales totalled £21.400 billion equivalent to £7,248 per head or some 10 per cent above the UK average⁽¹⁾. The comparison on some key services was:

Total Managed Expenditure, Identifiable Spending per Head 2003-04 (£)		
	Wales	UK
Health ⁽²⁾	1,453	1,369
Agriculture, Fisheries, Food and Forestry ⁽²⁾	64	87
Social protection ⁽²⁾	3,055	2,702

(1) From the Territorial Analysis of Public Expenditure, published in [Chapter 7 of the Public Expenditure Statistical Analyses (PESA) 2006 (Cm 6811)].

(2) The definition of Total Expenditure on Services (TES) has been changed from 2003 to bring the definitions of functions more closely into line with those of the United Nations Classification of the Functions of Government (COFOG). For further information see the introduction and Chapter 3 of PESA 2005 (cm 6521) – this may not actually be needed if PESA officials consider that this is now embedded.

4.3 Whole of Government Accounts

The Wales Office and the Welsh Assembly Government are participants in the Whole of Government Accounts project which is being led by HM Treasury.

4.4 The Assembly budget

It is for the Assembly to determine how it deploys the resources available to it, including between running cost and programme expenditure. The Welsh Assembly Government has committed resources to implement reforms and improved results in the delivery of public services in Wales. It has a continuing commitment to improving Wales' economic performance and to narrowing the GDP gap with England. The Wales Office fully supports these objectives.

The Assembly's budget can be seen on its website at www.wales.gov.uk.

4.5 Budget 2006

Since the 2004 Spending Review additional resources have been made available in the Pre-Budget Report and Budget. The Chancellor of the Exchequer delivered his Budget on 22 March 2006, announcing an additional £45 million for Wales as a consequence of increased funding in England. It is for Assembly Ministers to decide how these monies will be spent in Wales. Copies of the full Budget details are available on the Treasury website at www.hm-treasury.gov.uk.

4.6 Expenditure by the Wales Office

The Wales Office's own spending forms part of the Welsh budget. Other than the grant it pays to the Assembly, the Department's expenditure comprises:

- its own running costs;
- the expenses of the Lord Lieutenants;
- the North Wales Child Abuse Tribunal.

4.7 Changes to Wales Departmental Expenditure limit for 2004-05 to 2007-08 since SR 2004

The table below reconciles the current Wales Departmental expenditure Limit with the baseline from the 2004 Spending Review.

Changes to Wales Departmental Expenditure Limit for 2004-05 to 2007-08 since PESA 2005 ⁽¹⁾				
	2004-05 £m Outturn	2005-06 £m Estimated Outturn	2006-07 £m Plans	2007-08 £m Plans
Position at publication of PESA in 2005 (Table 1.11) net of depreciation & impairments	11,257	12,026	12,902	13,708
Depreciation & impairments	297	216	256	259
Revised outturn	-97	0	0	0
Invest to Save Budget	0	1	1	1
Take up of End Year Flexibility	0	229	0	0
PBR 2005 Measures	0	1	14	13
Structural Funds receipts	-208	-234	-234	-234
Budget 2006	0	0	17	27
Inter-Departmental Transfers	128	150	133	134
<i>Subtotal</i>	-177	147	-69	-59
Capital DEL plus Resource DEL	11,377	12,389	13,089	13,908
Less depreciation & impairments	-197	-313	-257	-259
Position at publication of PESA in 2006 (Table 1.12) net of depreciation & impairments⁽²⁾	11,180	12,076	12,832	13,649

(1) Totals may not sum due to roundings.

Chapter 5

Delivering Efficient and Modern Government

5.1 Efficient use of Resources

The Department came into existence on 1 July 1999 following devolution in Wales. In June 2003, as part of the Government's agenda of delivering efficient and modern public services, the Prime Minister announced machinery of government changes under which the Wales Office became a separate entity within the Department for Constitutional Affairs, while continuing to report to and support the Secretary of State for Wales.

5.2 Modernising Government & Civil Service Reform

Constitutional change has placed Wales at the forefront of modernising Government. The devolution of extensive powers and responsibilities to the National Assembly for Wales is an essential part of the Government's radical programme of constitutional reform. The Wales Office has played a key role in deepening and developing the Welsh devolution settlement.

5.3 Information Age Government

A number of initiatives and developments are taking place under the "Information Age Government" umbrella, to conduct the business of Government, and to deliver Government services, electronically. The Wales Office is using the DCA's electronic records management system as part of this initiative to manage information effectively. This will also enable us to comply more effectively with statutory obligations, including those under the Freedom of Information Act 2000, which came into force in January 2005. Increasing use is being made of more modern media, such as computer networks, and e-mails, for communications and the exchange of information between departments, and with the Houses of Parliament. All staff have access to the Internet and the department has its own bilingual website, which has a facility for members of the public to contact us by e-mail (at wales.office@walesoffice.gsi.gov.uk). The Wales Office also uses a Document Management System.

The Wales Office is actively developing its website to provide more readily accessible information about the UK Government's primary legislative programme as it relates to Wales, and subject to Royal Assent for the Government of Wales Bill, it intends to provide information about the Assembly's legislative competence.

5.4 Public Appointments

The Secretary of State for Wales does not have sole responsibility for making any public appointments. Where he appoints jointly with others, the Department follows procedures, which ensure that only the most suitably qualified candidates are selected for public appointments. Public appointments are made in accordance with the guidelines set out in the *Commissioner for Public Appointments' Code of Practice for Ministerial Appointments to Public Bodies*, published in August 2005.

5.5 Welsh Language

The Wales Office is committed to treating the Welsh and English languages on a basis of equality. In line with the Welsh Language Scheme implemented on 28 May 2004, publications and press notices are available in both languages. The Wales Office will reply in Welsh to anyone who writes or e-mails in Welsh, and telephone calls are transferred to a Welsh speaker whenever possible.

We will review our Welsh Language Scheme during the coming year and report our conclusions to the Welsh Language Board.

5.6 Recruitment of Wales Office Staff

The policy of the Wales Office is to recruit staff in accordance with the Civil Service Order in Council 1995. Every individual appointed is selected on merit on the basis of fair and open competition, apart from cases where exceptions are permitted under Articles 6 and 7 of the Order. To this end:

- prospective candidates are given equal and reasonable access to adequate information about the job and its requirements and about the selection process;
- applicants are considered equally on merit at each stage of the selection process;
- selection is based on relevant criteria applied consistently to all candidates;
- selection techniques are designed to be reliable and guard against bias; and,
- equal opportunities policies apply throughout the recruitment process.

5.7 Staff Numbers

Staff Numbers					
Staff years - full time equivalent		2004-05 actual	2005-06 actual	2006-07 plans	2007-08 plans
Permanent staff ⁽¹⁾	Policy	40	38	46	46
	Operational	10	13	14	14
Casual staff		2	2	1	1
Overtime		2	1	1	1
TOTAL⁽²⁾		54	54	62	62

(1) The permanent staff element of the above table has been split to distinguish between staff undertaking policy work, and operational support.

(2) The numbers are calculated by using the average for first and second 6 month periods, then taking an average of both figures to give staffing for 2005-06.

5.8 Wales Office Equal Opportunities Policies Diversity

Approximately 16 per cent of the Department's staff are of Ethnic Minority origin.

Women

Women make up 52 per cent of the staff. The table below shows the number of women in post in each grade as at 31 March 2006.

Grade	Staff in post	Of which women
SCS	1	0
Grade 6	6	0
Grade 7	4	2
SEO	3	1
HEO	18	11
EO	16	10
AO	7	4
AA	3	2

People with disabilities

The Wales Office has a few staff with disabilities. For reasons of privacy no details are given, in line with Cabinet Office guidance. There is a ramp at the front of Gwydyr House, which will allow staff and visitors in a wheelchair to access the building without assistance. Further changes are planned over the next two years to carry out further work to make Gwydyr House compliant with the Disability Discrimination Act 1995.

Discovery House is a modern building leased to accommodate Wales Office staff based in Cardiff. Recommendations have been made to the landlord to ensure it fully complies with the Disability Discrimination Act 1995.

Annexes

- Annex 1: Departmental Expenditure Limit – Wales**
- Annex 2: Grant Payable to the National Assembly for Wales 2004-05: Provision and Outturn**
- Annex 3: Grant Payable to the National Assembly for Wales 2005-06: Original & Final Provision**
- Annex 4: Reconciliation of grant payable to the National Assembly for Wales with Total Managed Expenditure for Wales 2005-06**
- Annex 5: Senior Civil Service Salaries**

Annex 1: Departmental Expenditure Limit – Wales ⁽¹⁾⁽²⁾								£000
	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
	outturn £'000	outturn £'000	outturn £'000	outturn £'000	outturn £'000	estimated outturn £'000	provision £'000	provision £'000
Resource								
Wales Office Administration Costs	2,638	2,463	3,037	2,949	3,705	4,366	3,760	3,760
Wales Office – other ⁽³⁾	65	75	95	93	98	153	153	153
Total Resource	2,703	2,538	3,132	3,042	3,803	4,519	3,913	3,913
Capital								
Wales Office	299	18	34	51	194	766	766	766
Wales Office DEL⁽²⁾⁽⁴⁾⁽⁵⁾	2,980	2,536	3,129	3,058	3,962	5,250	4,644	4,644
NAW Resource	7,013,959	7,825,540	8,822,271	9,573,680	10,322,310	11,126,658	11,660,189	12,294,828
NAW Capital	819,516	919,626	1,004,307	984,866	1,055,189	1,261,922	1,428,629	1,613,838
NAW DEL ⁽⁵⁾	7,813,083	8,553,658	9,588,923	10,462,892	11,180,181	12,075,539	12,832,297	13,649,292
Total Welsh Block⁽⁴⁾⁽⁵⁾	7,816,063	8,556,194	9,592,052	10,465,950	11,184,143	12,080,789	12,836,941	13,653,936

(1) Totals may not sum due to roundings.

(2) Expenditure Voted on DCA Estimate, Request for Resources 3. To support the Secretary of State in discharging his role of representing Wales in the UK Government, representing the UK Government in Wales and ensuring the smooth working of the devolution settlement in Wales.

(3) Including depreciation.

(4) Resource + capital – depreciation.

(5) By convention Departmental Expenditure Limit budgets are expressed as resource and capital less depreciation. Therefore the resource and capital numbers in this table will not sum to the Departmental Expenditure Limit: the difference being depreciation.

Annex 2: Grant payable to the National Assembly for Wales 2004-05: Provision and Outturn⁽¹⁾			
	£ million		
	Original Provision	Final Provision	Outturn
Expenditure classified as DEL ⁽²⁾	11,305	11,701	11,458
Expenditure classified as AME	485	445	333
Total Managed Expenditure	11,790	12,146	11,791
<i>of which non-voted:</i>			
LA Credit Approvals	167	167	167
Other Non-voted	5	6	6
Resource Budgeting Adjustments			
Timing	40	40	40
Depreciation	167	210	157
Cost of Capital	338	395	379
Other	31	95	50
<i>Total Resource Budgeting Adjustments</i>	<i>576</i>	<i>740</i>	<i>626</i>
Total Non-Voted TME	749	914	799
Total Voted TME	11,040	11,233	10,992
Voted Receipts			
Receipts from the EU	-136	-20	-75
Contributions from the National Insurance Fund	-782	-788	-788
Receipts from the Rural Payments Agency	-177	-195	-185
Other non-TME receipts	0	-3	-3
Other Voted non-TME payments	0	3	3
<i>Sub total</i>	<i>-1,095</i>	<i>-1,003</i>	<i>-1,048</i>
Total Assembly Grant	9,845	10,230	9,944

(1) Totals may not sum due to roundings.

(2) Resources and capital DEL inc. depreciation.

Annex 3: Grant Payable to the National Assembly for Wales 2005-06: Original and Final Provision⁽¹⁾			
	£ million		
	Original Provision	Final Provision	Estimated Outturn
Expenditure classified as DEL ⁽²⁾	12,242	12,488	12,453
Expenditure classified as AME	500	554	518
Total Managed Expenditure	12,743	13,042	12,971
Less:			
<i>Non-Voted expenditure</i>			
LA Credit Approvals	163	163	163
Other Non-voted	6	6	6
Resource Budgeting Adjustments			
Timing	40	40	86
Depreciation	175	272	252
Cost of Capital	422	422	422
Other	42	42	42
<i>Total Resource Budgeting Adjustments</i>	<i>679</i>	<i>776</i>	<i>802</i>
Total Non-Voted TME	849	945	971
Total Voted TME	11,894	12,096	12,000
Voted Receipts			
Receipts from the EU	-234	-234	-336
Contribution from the National Insurance Fund	-822	-743	-743
Receipts from Rural Payments Agency	-220	-274	-259
Total	-1,276	-1,251	-1,338
Total Assembly Grant	10,618	10,845	10,662

(1) Totals may not sum due to roundings.

(2) Resources and capital DEL inc. depreciation.

Annex 4: Reconciliation of grant payable to National Assembly for Wales with TME for Wales 2006-07⁽¹⁾		£000
Expenditure Classified as DEL ⁽²⁾		13,088,818
Expenditure Classified as AME		320,146
Total Managed Expenditure		13,408,964
Less:		
<i>Non-Voted expenditure:</i>		
LA Credit Approvals		163,396
Other Non-voted		6,078
Resource Non Cash		422,466
Total non-voted TME		591,940
Total voted TME		12,817,024
Voted Receipts		
Contributions from the National Insurance Fund		-807,841
Total		-807,841
Plus: Student Support Cash Cover		171,231
Total Assembly Grant		12,180,414

(1) Totals may not sum due to roundings.

(2) Resources and capital DEL inc. depreciation.

Annex 5: Senior Civil Service Salaries

In line with the Government's commitment in the *Continuity and Change White Paper*, the Wales Office is publishing details of the salaries of senior civil servants in the Wales Office.

Senior Civil Service Salaries in the Wales Office as at 31 March 2006

The Department has only one member of the SCS graded at Pay Band 2 in the salary range of £75,607 – £159,659.

Atodiad 4: Cysoni'r grant sy'n daladwy i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda Chyfanswm y Gwarant a Reolir ar gyfer Cymru 2005-06⁽¹⁾

£000

Gwarant yn Nosbarth Tefnyn Gwarant Adranol ⁽²⁾	13,088,818
Gwarant yn Nosbarth Grant a Reolir yn Flynyddol	320,146
Cyfanswm Gwarant a Rheolir	13,408,964
Lai	
<i>Gwarant Heb ei Ddyfarnu</i>	
<i>Cymeradwyaeth Credyd ALL</i>	163,396
<i>Araill Heb ei Ddyfarnu</i>	6,078
<i>Adnodd heb fod yn Arian Parod</i>	422,466
Cyfanswm CGR Heb ei Ddyfarnu	591,940
Cyfanswm CGR Wedi'i Ddyfarnu	12,817,024
Derbyniadau wedi'u Ddyfarnu	
<i>Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol</i>	-807,841
Cyfanswm	-807,841
Heb yd: Darpariaeth Arian Parod Myfyrwyr	171,231
Cyfanswm Grant y Cynulliad	12,180,414

(1) Mae'n bosib na fydd y cyfanswmiau'n gyson oherwydd taigynnau

(2) TGA adnoddau a chyfalaf gan gymwys dibrisiant

Atodiad 5: Cyflogau Uwch Weision Sifil

Yn unol ag ymrwymiad y Llywodraeth yn y Papur Gwyn 'Continuity and Change', mae Swyddfa Cymru yn cyhoeddi manylion cyflogau uwch weision sifil yn Swyddfa Cymru.

Cyflogau Uwch Weision Sifil yn Swyddfa Cymru ar 31 Mawrth 2006

Un aelod yn unig sydd gan yr Adran ar Band Tal 2 graddfa Uwch Weision Sifil yn yr ystod cyflog £75,607 – £159,659.

Atodiad 3: Grant sy'n daladwy i Gynulliad Cenedlaethol Cymru 2005-06: Darpariaeth Wreiddiol a Thertynol ⁽¹⁾

£ miliwn

Darpariaeth Wreiddiol	Darpariaeth Dertynol	Amcangyfrif o'r Alldro
Gwarant yn Nosbarth Tertyn Gwarant Adranol ⁽²⁾	12,242	12,488
Gwarant yn Nosbarth grant a Reolir yn Flynnyddol	500	554
Cyfanswm Gwarant a Reolir	12,743	13,042
Llai		
Gwarant heb ei Ddyfarnu	163	163
Cymeradwyaethau credyd All	6	6
Arall Heb ei Ddyfarnu	6	6
Cymwysadau Cyllidebau Adnoddau		
Amseru	40	40
Dibrisiant	175	272
Cost Cyfalaf	422	422
Arall	42	42
Cyfanswm Cymwysadau Cyllidebau Adnoddau	679	776
Cyfanswm CGR heb ei ddyfarnu	849	945
Cyfanswm CGR wedi ei ddyfarnu	11,894	12,096
Derbyniadau wedi'u Dyfarnu		
Derbyniadau oddi wrth yr UE	-234	-234
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	-822	-743
Derbyniadau oddi wrth yr Asiantaeth Taliadau Gwledig	-220	-274
Cyfanswm	-1,276	-1,251
Cyfanswm Grant y Cynulliad	10,618	10,845
		10,662

(1) Mae'n bosibl na fydd y cyfanswmiau'n gyson oherwydd talgynnu (2) TGA adnoddau a chyfalaf gan gynnwys dibrisiant

Atodiad 2: Grant sy'n datadwy i Gynulliad Cenedlaethol Cymru 2004-05: Darpariaeth ac Aildro ⁽¹⁾

£ miliwn		Darpariaeth Wreiddiol	Darpariaeth Derynol	Aldro
Gwariant yn Nosbarth Tefyn Gwariant Adranno ⁽²⁾	11,305	11,701	11,458	
Gwariant yn Nosbarth Grant à reolir yn Flynnyddol	485	445	333	
Cyfanswm Gwariant à Reolir	11,790	12,146	11,791	
<i>Yn cynnwys y canlynol heb eu ddfarnu</i> Cymeradwyaethau Credyd ALL	167	167	167	
Ddfarnu	5	6	6	
Cymwystadau Cyllidebau Adnoddau	40	40	40	
Amserau	40	40	40	
Dibrsiant	167	210	157	
Cost Cytalat	338	395	379	
Araill	31	95	50	
<i>Cyfanswm Cymwystadau Cyllidebau Adnoddau</i>	<i>576</i>	<i>740</i>	<i>626</i>	
Cyfanswm CGR heb ei ddfarnu	749	914	799	
Cyfanswm CGR wedi'i ddfarnu	11,040	11,233	10,992	
Derbyniodau wedi'u Ddfarnu	-136	-20	-75	
Derbyniodau oddi wrth yr UE	-136	-20	-75	
Cyfraniadau o'r Gronfa Yswiriant Gwladol	-782	-788	-788	
Derbyniodau oddi wrth yr Asiantaeth Talladau Gwledig	-177	-195	-185	
Derbyniodau oddi wrth yr CGR	0	-3	-3	
Talladau eraill Wedi'u Ddfarnu nad ydynt yn CGR	0	3	3	
<i>Is gyfanswm</i>	<i>-1,095</i>	<i>-1,003</i>	<i>-1,048</i>	
Cyfanswm Grant y Cynulliad	9,845	10,230	9,944	

(1) Mae'n bosibl na fydd y cyfanswmiau'n gyson oherwydd talgymru.
(2) TGA adnoddau a chyfalaf gan gymwys dibrsiant

Atodiad 1: Tertyn Gwarant Adranol – Cymru⁽¹⁾⁽²⁾

	2000-01	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
	alldro £'000	alldro £'000	alldro £'000	alldro £'000	alldro £'000	amcangyfrif £'000	darpariaeth £'000	darpariaeth £'000
Adnodau								
Costau Gweinyddol Swyddfa Cymru	2,638	2,463	3,037	2,949	3,705	4,366	3,760	3,760
Swyddfa Cymru - arall ⁽³⁾	65	75	95	93	98	153	153	153
Cyfanswm Adnodau	2,703	2,538	3,132	3,042	3,803	4,519	3,913	3,913
Cyfalaf								
Swyddfa Cymru	299	18	34	51	194	766	766	766
IGA Swyddfa Cymru^{(2) (4) (5)}	2,980	2,536	3,129	3,058	3,962	5,250	4,644	4,644
Adnodau CCC	7,013,959	7,825,540	8,822,271	9,573,680	10,322,310	11,126,658	11,660,189	12,294,828
Cyfalaf CCC	819,516	919,626	1,004,307	984,866	1,055,189	1,261,922	1,428,629	1,613,838
TGA CCC ⁽⁵⁾	7,813,083	8,553,658	9,588,923	10,462,892	11,180,181	12,075,539	12,832,297	13,649,292
Cyfanswm Bloc Cymru^{(4) (5)}	7,816,063	8,556,194	9,592,052	10,465,950	11,184,143	12,080,789	12,836,941	13,653,936

(1) Mae'n bosibl na fydd y cyfanswmiau'n gyson oherwydd talgymru.

(2) Gwarant wedi'i Ddyfarnu ar sail Amcangyfrif AMC, cas am Adnodau 3, i gefnogi'r Ysgrifenydd gwladol wrth iddo fynd ati i gynrychioli Cymru yn Llywodraeth y DU, cynrychioli Llywodraeth y DU yng Nghymru, a sicrhau bod y seiliad datgano'n gweithio yn hwyfus yng Nghymru.

(3) Gan gynnwys dibriant

(4) Adnodau + cyfalaf – dibriant

(5) Yn ôl confensiwn, mynegir cyllidebau Tertynau gwarant Adranol fel gwarant adnodau a gwarant cyfalaf llai dibriant. Felly, ni fydd cyfanswm y rhifau ar gyfer adnodau a chyfalaf yn tabi hwn yn cyfateb i'r Tertyn Gwarant Adranol: dibriant yw'r gwahaniaeth.

Atodiadau

- Atodiad 1: Tertyn Gwariant Adrannol – Cymru
- Atodiad 2: Grant yn daladwy i Gynulliad Cenedlaethol
Cymru 2004 – 05: Darpariaeth ac Aildro
- Atodiad 3: Grant yn daladwy i Gynulliad Cenedlaethol
Cymru 2005 – 06: Darpariaeth
Gwreiddiol a Thertynoi
- Atodiad 4: Cymod o'r grant sy'n daladwy i Gynulliad
Cenedlaethol Cymru gyda Chyfanswm
Gwariant â Reolir ar gyfer Cymru 2005-06
- Atodiad 5: Cyflogau Gwasanaeth Sifil Uwch

5.7 Nifer y Staff

Nifer y Staff				
Blynddoedd Staff - swyddi sy'n cyfateb i rai amser llawn	gwir 2004-05	gwir 2005-06	gwir 2006-07	gwir 2007-08
Staff achlysurol	2	2	1	1
Goramser	2	1	1	1
CYFANSWM ⁽²⁾	54	54	62	62

(1) Mae elfen y staff parhaol yn tabl uchod wedi'i rhannu er mwyn gwahaniaethu rhwng staff sy'n gwneud gwaith polisi, a chefnogaeth weithredol.

(2) Mae'r rhifau wedi eu cyfrifo drwy ddefnyddio y cyfartaledd am gyfnodau y chwe mis cyntaf ar all chwe mis, yna cymeryd cyfartaledd y ddau ffigwr er mwyn rhoi statffio am 2005-06.

5.8 Polisiâu Cyfie Cyfartal Swyddfa Cymru

Mae 16 per cent o staff yr Adran o dras Lleiafrifoedd Ethnig.

Menywod

Mae menywod yn cyfrif am 52 per cent o gyfanswm y staff.

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y menywod mewn swyddi o bob gradd ar 31ain Mawrth 2006.

Gradd	Staff mewn swyddi	Y staff sy'n fenywod
Uwch Wasanaeth Sifil	1	0
Gradd 6	6	0
Gradd 7	4	2
SEO	3	1
HEO	18	11
EO	16	10
AO	7	4
AA	3	2

Pobl gydag anabledd

Ar hyn o bryd, mae Swyddfa Cymru yn cyflogi ychydig o staff ag

anabledd. Am resymau preifatrwydd nid oes unrhyw fanylion yn cael ei

ddatgelu, yn unol â chyfarwyddyd a Swyddfa'r Cabinet. Bellach, mae yna

ramp tu blaen yr adeilad sy'n caniatáu i staff ac ymwelwyr mewn cadatir

olwyn ddod i mewn i'r adeilad heb gymorth. Bwrdeitir gwneud mwy o

newidiadau dros y ddwy flynedd nesaf i sicrhau bod Tŷ Gwydyr yn

cydymffurfio â Deddf Gwahaniaethu ar Sail Anabledd 1995.

Adeilad modern yw 'Discovery House', ar osod i staff Swyddfa Cymru

sy'n gweithio yng Nghaerdydd. Argymhellwyd i'r perchennog sicrhau ei

1995.

- rhoddir yr un cyfle teg a rhesymol i'r darpar ymgeiswyr gael gwychdod aeth ddigonol am y swydd, ei gofynion a'r broses dethol;
- ystyrtir ceisïadau'r ymgeiswyr yn yr un modd, yn ôl eu teilyngdod, ar bob cam o'r broses dethol;
- dewisir meini prawf perthnasol a'u defnyddio yn gyson i bob ymgeisydd wrth ddedhol;
- llunir y technegau dethol i fod yn ddibynadwy ac osgoi rhagfarn; a dilynir polisiau cyfle cyfartal gydol y broses recriwio.

5.6 Recriwio Staff Swyddfa Cymru

Polisi Swyddfa Cymru yw recriwio staff yn ôl Gorchymyn y Gyfrin Gyngor ar y Gwasanaeth Sifil 1995. Penodir pob unigolyn yn ôl ei deilyngdod ar sail cystadlenuaeth deg ac agored, heb law am achosion lle caniatfir eithriadau yn ôl Ertlyglau 6 a 7 y Gorchymyn. I'r perwyl hwn:

Fe fyddwn yn adolygu ein cynllun Iaitb Cymraeg yn ystod y flwyddyn nesaf ac yn atroddein casgliadau i'r Bwrdd Iaitb Cymraeg.

Mae Swyddfa Cymru wedi ymrwymo i drin yr Iaitb Cymraeg a'r Iaitb Saesneg ar y sail eu bod yn gyfartal. Yn unol â'r Cynllun Iaitb Cymraeg a roddwyd ar waith ar 28 Mai 2004, mae cyhoeddiadau a hysbysïadau i'r wasg ar gael yn y ddwy Iaitb. Fe fydd Swyddfa Cymru yn anfon ateb yn Gymraeg at unrhyw un sy'n ysgrifennu neu'n anfon e-bost yn Gymraeg, a bydd galwadau ffôn Cymraeg yn cael eu trosglwyddo i rywun sy'n siarad Cymraeg, lle bynnag y bydd hynny'n bosibl.

5.5 Yr Iaitb Gymraeg

gyhoeddwyd ym mis Awst 2005.

Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus ar benodi i Gyrrff Cyhoeddus, a cyhoeddus. Gwneir penodiadau cyhoeddus yn unol â chanllawiau'r â'r cymwysterau mwyaf addas yn unig a gaffiff eu penodi ar gyfer swyddi eraill, mae'r Adran yn dilyn gweithdrefnau sy'n sicrhau mair ymgeiswyr wneud penodiadau cyhoeddus. Os bydd yn penodi ar y cyd â phobl Nid yw Ysgrifennydd Gwladol Cymru yn gyfrifol ar ei ben ei hun am

5.4 Penodiadau Cyhoeddus

Pennod 5

Sicrhau Llywodraeth Effeithlon a Modern

5.1 Defnyddio Adnoddau yn Effeithlon

Crëwyd yr Adran ar 1 Gorffennaf 1999 yn sgîl datganioli yng Nghymru. Fis Mehefin 2003, fel rhan o agenda'r Llywodraeth ar gyfer sicrhau gwasanaethau cyhoeddus effeithlon a modern, fe gyhoeddodd y Prif Weinidog newidiadau i beirianwaith y llywodraeth ac, fel rhan o hyn, daeth Swyddfa Cymru yn endid ar wahân o fewn yr Adran Materion Cyfansoddol ar ddibenion cyflogau a dogneau, ond mae'n atebol i Ysgrifennydd Gwladol Cymru ac yn ei gefnogi yn achos yr holl agweddau eraill ar waith y Swyddfa.

5.2 Modernieiddio'r Llywodraeth a Diwygio'r Gwasanaeth Sifil

Mae newid cyfansoddol wedi rhoi Cymru ar y blaen yn y gwaiath o fodernieiddio'r Llywodraeth. Mae datganioli grymoedd a chyfrifoldebau helaeth i'r Cynulliad Genedlaethol yn rhan hanfodol o raglen arloesol y llywodraeth o ddiwygio'r cyfansoddol. Mae Swyddfa Cymru wedi chwarae rhan allweddol yn natblygiad pellach y setiad datganioli.

5.3 Llywodraeth yr Oes Wybodaeth

Mae nifer fawr o fentrau a datblygiadau yn digwydd o dan y teitl "Llywodraeth yr Oes Wybodaeth", i gynnal busnes y Llywodraeth a darparu gwasanaethau'r Llywodraeth yn electronig. Mae Swyddfa Cymru yn defnyddio prosiect rheoli cofnodion electronig cyfredol yr Adran Materion Cyfansoddol fel rhan o'r fenter hon i reoli gwybodaeth yn effeithiol er mwyn gwella cynhyrchiant ac ansawdd y gwaiath. Fe fydd hyn hefyd yn ein galluogi i gydymffurfio'n effeithiol ag ymrwymiedau statudol, gan gynnwys y rheiny dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000, a ddaeth i rym fis Ionawr 2005.

Mae cyfryngau cyfoes yn cael eu defnyddio fwyfwy, megis rhydwethiau cyfrifiadurol, a'r e-bost, er mwyn cyfathrebu a chyflwyniadau. Mae pob aelod o'r staff yn cael defnyddio'r Rhwyngwryd ac Arglwyddi. Mae gan yr adran ei hun dwyieithog, lle mae modd i'r cyhoedd gysylltu â ni drwy e-bost (yn: wales.office@walesoffice.gsi.gov.uk). Mae Swyddfa Cymru hefyd yn defnyddio System Reoli Dogfennau.

Mae Swyddfa Cymru yn brysur yn darbygu ei gwefan er mwyn darparu gwybodaeth fwy parod ynglŷn â rhaglen deddfwriaethol cynradd Llywodraeth y DU fel sy'n berthnasol i Gymru, ac yn atebol i Gydsyniad Brenhinol ar gyfer Mesur Llywodraeth Cymru, mae'n bwriadu darparu gwybodaeth ynglŷn â chymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad.

4.6 Gwariant Swyddfa Cymru

Mae gwariant Swyddfa Cymru ei hun yn rhan o gyllideb Cymru. Ar wahân i'r grant y mae'n ei dalu i'r Cynulliad, dyma yw cynnwys gwariant yr Adran:

- ei chostau cyffredinol ei hun;
- treuliau'r Arglwyddi Rhaglaw;
- Tribiwnlys Cam-drin Plant Gogledd Cymru.

4.7 Newidiadau i Dertyn Gwariant Adramnol Cymru ar gyfer 2004-05 i 2007-08 ers SR 2004

Mae'r tabl islaw yn cysoni Tertyn Gwariant Adramnol cyfredol Cymru â'r waelodlin o Adolygiad Gwariant 2004.

Newidiadau i Dertyn Gwariant Adramnol Cymru ar gyfer 2003-04 i 2007-08 ers 'SR' 2004				
	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
	£m	£m	£m	£m
Sefyllfa pan gafodd 'PESA' ei gyhoeddi yn 2005 (Tabl 1.11) yn glir o ddibrisiant ac amhariadau	11,257	12,026	12,902	13,708
Dibrisiant ac amhariadau	297	216	256	259
Amcangyfrif o alldro				
Alldro diwygiedig	-97	0	0	0
Manteisio ar Hyblygwydd Diwedd Fiwddlyn	0	229	0	0
Antonebau Cronfeydd Strwythurol	-208	-234	-234	-234
Buddsoddi i Arbed Cyllideb	0	1	1	1
Mesurau Adroddiad Cyn y Gyllideb 2005	0	1	14	13
Cyllideb 2006	0	0	17	27
Trosglwyddiadau Rhwng Adranau	128	150	133	134
Is gyfanswm	-177	147	-69	-59
TGA Cyfalaf ynghyd â TGA Adnoddau	11,377	12,389	13,089	13,908
Llai dibrisiant ac amhariadau	-197	-313	-257	-259
Sefyllfa pan gafodd 'PESA' ei gyhoeddi yn 2006(Tabl 1.12) yn glir o ddibrisiant ac amhariadau	11,180	12,076	12,832	13,649

(1) Mae'n bosib na fydd y cyfansymliau'n gyson oherwydd falgynnau

4.2 Cyfanswm Gwarant Cyhoeddus y Gellir Dwend ei fod wedi' ei wario yng Nghymru

Yn 2003-04, £21,400 biliwn oedd y gwarant cyhoeddus y gellid dwend ei fod wedi' ei wario er lles Cymru, sef £7,248 fesul pen y boblogaeth a thua deg y cant yn uwch na chyfartaledd y DU⁽¹⁾. Dyma rai o'r cymariaethau o ran gwasanaethau allweddol:

Cyfanswm Gwarant a Reolir, Gwarant y Gellir Dwend ei Fod Wedi ei Wario y Pen 2003-04 (£)		
	Cymru	Y DU
lechydd ⁽²⁾	1,453	1,369
Amathyddiaeth, Pysgodreidd, Bwyd a Choedwigiaeth ⁽²⁾	64	87
Amddiffyn cymdeithasol ⁽²⁾	3,055	2,702

⁽¹⁾ Yn seiliedig ar y "Territorial Analysis of Public Expenditure", a gyhoeddwyd ym Mhenod 7 'Public Expenditure Statistical Analyses' (PESA) 2006 (Cm 6811).

⁽²⁾ Newidwyd diffiniad 2003 o Gyfanswm Gwarant ar Wasanaethau (CGW) i sicrhau bod diffiniadau swyddogaethau yn fwy unol â'r rheiny yn Nosbarthiad y Cenhedloedd Unedig o Swyddogaethau Llywodraeth (COFOG). I gael mwy o wybodaeth, gwelwch gyflwyniad a Fhenod 3 PESA 2005 (cm 6521) – mae'n bosib nad oes angen hyn os yw swyddogion PESA yn ystyried fod hyn yn awr yn blanedig.

4.3 Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan

Mae Swyddfa Cymru a'r Cynulliad yn rhan o brosiect Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan y mae Trysorlys EM yn ei arwain.

4.4 Cyllideb y Cynulliad

Yn unol ag egwyddortion datganoli, y Cynulliad sydd i benderfynu sut y mae'n defnyddio'r adnoddau sydd ar gael iddi, gan gynnwys rhwng costau rhedeg a gwarant ar raglenni. Mae Llywodraeth Cynulliad Cymru wedi ymrwymo i ddarparu adnoddau er mwyn gweithredu diwygiadau a gwell canlyniadau wrth drosglwyddo gwasanaeth cyhoeddus yng Nghymru. Mae yna ymrwymiad parhaol i wella perfformiad economaidd Cymru a gostwng y gwahaniaeth 'GDP' a Lloegr. Mae Swyddfa Cymru yn cefnogi yr amcanion hyn.

Gellir gweld cyllideb y Cynulliad ar ei gwefan yn www.cymru.gov.uk

4.5 Cyllideb 2006

Ers Adolygiad Gwarant 2004, sicrhawyd bod adnoddau ychwanegol ar gael yn yr Adroddiad Cyn y Cyllideb ac yn y Gyllideb. Cyhoeddodd Canghellor y Trysorlys ei Gyllideb ar 22 Mawrth 2006, gan roi £45 miliwn ychwanegol ar gyfer Cymru o ganlyniad i gynydd yn y nawdd i Lloegr. Gweiniadogion y Cynulliad fydd yn penderfynu sut y bydd yr artian hwn yn cael ei wario yng Nghymru. Mae copïau o fanylion llawn y Gyllideb ar gael ar wefan y Trysorlys yn www.hm-treasury.gov.uk

Gwariant y Llywodraeth yng Nghymru

4.1 Ariannu Cynulliad Cenedlaethol Cymru

Disgrifir y trefnadau ar gyfer y trefniant ariannol rhwng y Llywodraeth a Chynulliad Cenedlaethol Cymru ym mhedwerydd argraffiad "A Statement of Funding Policy" a gyhoeddwyd fis Gorffennaf 2004 gan y Trysorlys. Ar y cyfan, mae'r trefnadau yn parhau a'r confensiynau sydd wedi'u hen sefydlu ar drefnu cyllid Cymru (ynghyd â'r Alban a Gogledd Iwerddon) cyn datganoili.

Y Trysorlys sy'n gyfrifol o hyd am lunio polisi cyllidol, a pholisi macroeconomaidd, a dyrannu gwariant cyhoeddus ar draws y Deyrnas Unedig. O ganlyniad, bydd cyllideb y Cynulliad yn dal i gael ei phennu o fewn fframwaith rheoli gwariant cyhoeddus y DU. Er hynny, ar ôl i gyllidebau gwariant cyhoeddus cyffredinol gael eu pennu, mae gan y Cynulliad ryddid i wneud ei benderfyniadau ei hun, o fewn y cyfanswm cyffredinol, ar y rhaglenni y mae'n gyfrifol amdanynt.

Fel arfer, penderfynir faint o arian y bydd y Llywodraeth yn ei roi i gyllideb y Cynulliad o fewn Adolygiadau Gwariant. Mae newidiadau yn y ddarpariaeth cylliddebol o'r gweinyddiaethau sydd wedi eu datganoili, yn gyffredinol gyssylltiedig â newidiadau i wariant a gynllunwyd ar wasanaethau cyhoeddus cyfatebol gan Adramnau eraill. Yn gyffredinol, caiff y cyswllt hwn ei wneud drwy gyfrwng fformwla a sellir ar boblogaeth (fformwla "Barnet"). Bydd y Senedd yn dyfarnu'r ddarpariaeth angenrheidiol i'r Ysgrifennydd Gwladol. Bydd yn rhoi arian i'r Cynulliad o'r cyllid a ddarperir gan y Senedd, gan roi cymaint ag y gwel yn dda, fel y disgrifir yn Neddff Llywodraeth Cymru 1998. Tellir costau Swyddfa Cymru hefyd o'r arian a ddarperir gan y Senedd.

Daeth Adolygiad Gwariant 2004 i ben fis Gorffennaf 2004, a darparodd hwn adnoddau ychwanegol sylweddol i Gymru. Y Trefnyn ar gyfanswm Gwariant Adranol i Gymru oedd £10,985 biliwn yn 2004-05 yn codi i £11,826 biliwn yn 2005-06; £12,786 biliwn yn 2006-07, ac yn debygol o gytraedd £13,564 biliwn erbyn 2007-08. Mae'r ystadegau yma yn cynrychioli codiad ar gyfartaledd o 4 per cent y flwyddyn yn nermau gwirtioneddol dros y dair blynedd. Yn 2007-08 fe fydd gwariant cyhoeddus yng Nghymru £2.5 biliwn yn uwch nag yn 2004-05. Fe fydd yr Adolygiad Gwariant Cynhwysfar nesaf yn cymeryd lle yn 2007.

Byddai gweiniadogion yn atebol i'r Cynulliad o safbwynt gweithredu eu pŵerau, a'r defnydd â wneir o adnoddau cyllidebol â bleidlaiswyd yn flynyddol gan y Cynulliad allan o Gronfa Gyfunol Cymreig newydd (y byddat'r Ysgrifennydd Gwladol yn gwneud taliadau allan o artian â bleidlaiswyd gan y Senedd). Byddat'r amod i Weiniadogion fod yn aelodau o bwyllogorau pŵnc y Cynulliad yn dod i ben.

Y trydydd ymrwymiad oedd i atal ymgeiswyr rhag sefyll ar y rhestr ac yn yr etholaeth, er mwyn gwneud yr holl ymgeiswyr yn atebol i'r etholwyr. Mae'r Llywodraeth yn credu wedi dwy etholiad Cynulliad a phrofiad o System Aelodau Xchwanebol fod angen addasu'r system er mwyn atal ymgeiswyr rhag sefyll ochr yn ochr mewn etholaeth ac ar restr rhanbarthol.

Pan fydd darpariaethau Mesur Llywodraeth Cymru yn cymeryd effaith, yn ddibynnol ar Gydsyniad Brenhinol a fod y Cynulliad yn cael ei sefydlu fel corff deddfwriaethol ar wahân i Llywodraeth Cynulliad Cymru fel y gweithredwr. Fe fydd y pwerau fframwaith yn cael eu trosi i Fesurau Cynulliad yn sicrhau dan ddarpariaethau newid yn Mesur Llywodraeth Cymru, felly yn sicrhau y gellir eu gweithredu gan y corff deddfwriaethol yn unig.

Yn y sesiwn deddfwriaethol presennol cyflwynwyd dau Fesur i'r senedd, sy'n cynnwys darpariaethau fframwaith i Gymru. Y rhain yw Mesur Diwygio y GIC a Mesur Addysg ac Arohwng ac mae gwybodaeth pellach ar y rhain wedi eu cynnwys yn Adran 2.3 o'r Adroddiad hwn.

3.5 (b) Mesur Llywodraeth Cymru

Mae'r ail gam o ehangu pwerau deddfwriaethol y Cynulliad o fewn Rhannau 3 o Fesur Llywodraeth Cymru. Fe fydd yn rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i gyflwyno Mesurau Cynulliad ar faterion penodol, sydd wedi eu rhestru yn rhan 1 o Atodiad 5 i'r Mesur. Fe fydd gan Mesurau'r Cynulliad y gallu i wneud unrhyw ddarpariaeth y gellir ei wneud gan Ddeddf Seneddol, yn ddibynnol ar gyfyngiadau o fewn Mesur Llywodraeth Cymru. Mae'n bosib rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i lunio Mesurau mewn perthynas â mater penodol gan Orchymyn mewn Cyngor, sy'n rhaid cael ei gymeradwyo gan y Cynulliad a'r ddau Dŷ y Llywodraeth. Yn y ffordd yma fe fydd y Llywodraeth yn dal i benderfynu, ar sail achos penodol, pa un ai rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i ddeddfu drwy Fesur Cynulliad ar faterion arbennig; ond fe fydd y cynulliad yn medru gwneud cais am y cymhwysedd hon o ganlyniad i'w ysgogiad. Fe fydd y Cynulliad ddim ond yn medru hawlio cymhwysedd deddfwriaethol ar faterion sy'n ymwneud â meysydd ble mae gan Weinidogion Cymru, y Prif Weinidog neu y Cyngor Cyffredin i Gynulliad Cymru swyddogaethau gweithredol.

Yn y tymor hir, amlinellir y trydydd cam o ehangu cymhwysedd y Cynulliad yn Rhan 4 o'r Mesur. Fe fyddai hyn yn rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i lunio deddfau yn y meysydd hynny ble mae swyddogaethau wedi eu datganoli yn barod – cymhwysiad llunio deddfwriaeth cynradd lawn. Byddai hyn yn cynrychioli newid sylfaenol i gyfundeb Cymreig ac o reidrydd, byddai angen cefnogaeth yr etholaeth Gymreig drwy refferendwm. Mae'r Llywodraeth yn rhagweld nad oes unrhyw amserlen penodol ar gyfer hyn, ond er mwyn osgoi yr angen am drydydd Mesur Llywodraeth Cymru, darparir y dewis yma.

Yr ail ymrwymiad o fewn y Papur Gwyn oedd i wella atebolrwydd gweiniidogion drwy roi trefn ar starws corfforaethol dryslyd y Cynulliad. Mae'r mesur yn cynnig gwahannu cyfreithiol ffurfiol rhwng Cynulliad Cenedlaethol Cymru, corff deddfwriaethol yn cynnwys 60 o aelodau etholedig ar un llaw, a Llywodraeth Cynulliad Cymru ar y llaw arall. Byddai Llywodraeth Cynulliad Cymru yn cael ei sefydlu fel ennid ar wahân i, ond yn atebol i'r Cynulliad Cenedlaethol. Byddai y rhan fwyaf o'r swyddogaethau statudol sydd ar hyn o bryd yn cael eu gweithredu yn enw'r Cynulliad, yn dod yn ffurfiol yn gyfrifoldeb Gweiniidogion y Cynulliad.

3.4

Fframwaith Deddfwriaethol i Gymru

Yn dilyn cyhoeddiad y Papur Gwyn "Better Governance for Wales" ar Mehefin 15fed 2005, cyhoeddodd a chyflwynodd y Llywodraeth Mesur Llywodraeth Gymru ar Rhagfyr yr 8fed 2005.

Yn ddiabynnol ar gyntundeb Seneddol, mae'r Mesur yn cynnig newidiadau sylweddol i gyntundeb datganoli i Gymru, gan ateb tri ymrwymiad maniffesto'r Llywodraeth yn deillio o'r Etholiad Cyffredinol ym mis Mai 2005.

Mae'r Llywodraeth yn cynnig symudiad fwy pwyllog cam wrth gam tuag at pŵer deddfwriaethol fwy sylweddol i'r Cynulliad Cenedlaethol. Mae disgrifiad o'r cam cyntaf islaw yn adran 3.5 (a) Pŵerau Fframwaith sydd ddim yn rhan o Fesur Llywodraeth Gymru. Amlinellir yr ail a thrydydd cam dan adran, 3.5(b) o Fesur Llywodraeth Gymru.

3.5 (a) Pŵerau Fframwaith

Mae'r Papur Gwyn "Better Governance for Wales" yn rhoi manylion dynesiad tri cam ar gyfer cynnigion i weithredu ymrwymiad maniffesto'r Llywodraeth i ehangu pŵer deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Gymru. Mae cam cyntaf y cynnigion yma, o fewn paragraff 3.12, yn dweud ' Mae'r Llywodraeth yn credu y dylai fod dynesiad fwy cyson ar gyfer drafftio deddfwriaeth i Gymru. Mae hefyd yn cydnabod fod deddfwriaeth sydd wedi ei lunio gan y Cynulliad yn atebol i ymchwiliad gan Aelodau'r Cynulliad. O ystyried hyn, bwriad y Llywodraeth yn y dyfodol yw creu drafft o Fesurau Seneddol mewn ffordd sy'n rhoi pŵerau ehangach i'r Cynulliad i benderfynu ar fanylder o sut y dylai'r darpariaethau gael eu gweithredu yng Nghymru.'

Mae'r ddarpariaeth yn Mesurau Lloegr a Chymru, sy'n rhoi pŵerau ehangach i'r Cynulliad wedi eu disgrifio fel pŵerau 'fframwaith'. Fe fydd y pŵerau fframwaith yma yn galluogi y Cynulliad presennol i ddefnyddio deddfwriaeth eilradd i sicrhau unrhyw ddarpariaeth y gellir ei gwneud gan Ddeddf Llywodraeth, gydag ystyriaeth i'r materion a amlinellwyd yn ddarpariaeth fframwaith, yn ddiabynnol ar y cyfyngiadau a amlinellir. Mae'r dynesiad yma yn cydnabod y ffaith fod deligeiddio pŵerau deddfwriaethol i Gynulliad a etholwyd yn ddemocratiaid yn wahanol iawn i drosglwyddo pŵer i Weiniidog. Fe fydd y pŵerau fframwaith yma yn rhoi fwy o ryddid i weithredu polisiâu sy'n benodol i Gymru a rhoi'r pŵer i'r Cynulliad weithredu eu bwerau a chyflawni gweithredoedd.

Ble mae'r polisi yn Lloegr a Chymru yn debyg, a'r newidiadau y gwneir cais am o fewn mesurau Lloegr a Chymru yn ddefnyddol i Gymru, fe fydd Cymru yn cael ei gynnwys mewn cymalaen gyda Lloegr wedi ei nodi ar glawr y Mesur. Ble nad oes angen newid yng Nghymru, fe fydd deddfwriaeth presennol yn parhau i fod yn berthnasol ac fe fydd darpariaethau yn Mesurau Lloegr a Chymru ddim ond yn berthnasol i Lloegr. Ble mae polisi yng Nghymru yn wahanol, neu fod y newidiadau a gynigir ddim yn addas i Gymru, neu ble mae'r Cynulliad yn dymuno y pŵer i fabwysiadu darpariaethau maes o law, yna pŵerau fframwaith fyddai'r ddarpariaeth ddeddfwriaeth addas i Gymru.

Fennod 3

Y Fframwaith Datganioli

3.1

Memorandwm o Ddealltwriaeth a chytundebau

trostfaoli

Mae sail y berthynas rhwng Llywodraeth y DU a Gweinyddiaethau Datganioli wedi ei gosod yn y Memorandwm o Ddealltwriaeth ('MOU') ('Cm 5240' Rhagfyr 2001). Mae hyn wedi ei gyfeilio gan bedwar gyfundeb trostfaoli ar:

- trafod busnes yr UE;

- perthnasau rhyngwladol;

- cymorth ariannol i ddiwydiant; ac,

- ystadegau

Mae'r dogfennau yma yn gosod y fframwaith cytunedig mae Llywodraeth y DU a'r gweinyddiaethau a ddatganioliwyd yn gweithio o fewn. Mae'n ymwneud â sefyllfa oedd ble mae'n gwneud synmwr i gael dynesiad cyffredin a'r prif bwrsas yw hwylio perthynas dda rhwng y gweinyddiaethau. Nid ydynt ynghlwm i'r gyfraith ond mae yna ddisgwyliad bendant eu bod yn cael eu parchu gan bob ochr.

3.2

Cytundeb Dwyochrog

Yn ychwanegol, mae cytundebau dwyochrog wedi eu cytuno ar rhwng y Cynulliad Cenedlaethol ac adrannau unigol y DU, gan gynnwys Swyddfa Cymru.

Mae'r cytundebau yma yn gosod fframwaith ar gyfer ymddin a busnes rhwng y Cynulliad Cenedlaethol ac adrannau unigol Whitehall ar faterion sydd o ddiddordeb i'r ddwy ochr. O ystyried y cyfan, mae'r Memorandwm o Ddealltwriaeth ac amrywiol gyfundebau yn darparu sylfaen gadarn ar gyfer cyfarhebu a chydweithio rhwng y Llywodraeth a'r Weinyddiaeth Cymreig a ddatganioliwyd.

Gellir gweld cytundeb Swyddfa Cymru ar wefan: www.walesoffice.gov.uk a'r holl gyfundebau a gytunwyd hyd yma gyda Chynulliad Cenedlaethol Cymru ar wefan y Cynulliad: www.wales.gov.uk

3.3

Rôl yr Ysgrifennydd Gwladol yn Hyrwyddo y Cytundeb

Mae gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru y gyfrifoldeb, o fewn Llywodraeth y DU, o hyrwyddo y cytundeb datganioli, a sicrhau perthynas weithio effeithiol a pherthynas dda rhwng Llywodraeth y DU a'r Cynulliad, gan helpu i ddatrys unrhyw anghytno y gall ddeillio. Fe fydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn parhau i sicrhau fod buddiamau Cymru yn cael eu cynrychioli yn gywir a'u ystyried o fewn Llywodraeth y DU.

2.4 Datblygiad yn erbyn targedau

Nid yw Swyddfa Cymru yn cyflwyno gwasanaethau yn uniongyrchol i'r cyhoedd ond mae'n ymddiriedolaethu a gohebiaeth, ymholiadau telefon a'r wasg ynghyd â gwaith y Swyddfa.

Rydym wedi ymrwnged i ddarparu gwasanaethau effeithiol ac o'r safon uchaf. Felly rydym wedi gosod pum targed er mwyn sicrhau effeithiolrwydd ac ansawdd wrth i ni ymddiriedolaethu a'r cyhoedd.

Targed	Dangosydd	Perfformiad Ebrill 2005-Mawrth 2006
Byddwn yn ateb gohebiaeth cyn pen 15 diwrnod gwaith ar ôl ei gael; neu byddwn yn aton ateb dros dro yn esbonio'r rhesymau dros unrhyw oedi ac yn rhoi awgrym pryd yr antonir ateb llawn.	Canran yr ohebiaeth a atebwyd cyn pen 15 diwrnod gwaith.	94%
Byddwn yn darparu gwybodaeth sy'n cael ei chyhoeddi'n rhad ac am ddim ac sydd genym ni cyn am ddim ac sydd genym ni cyn pen 5 diwrnod gwaith ar ôl derbyn cais, neu'n darparu manylion ble y gellir cael gwybodaeth sydd wedi ei chyhoeddi.	Cyfran y ceisiadau am wybodaeth sydd wedi ei chyhoeddi'n rhad ac am ddim ac sydd genym ni, a hynny wedi ei wneud cyn pen 5 diwrnod gwaith.	Mae'r wybodaeth rhad ac am ddim sy'n cael ei chyhoeddi gan Swyddfa Cymru ar gael ar ein gwefan. Ymhlith y wybodaeth sydd ar gael mae datganiadau i'r wasg, areithiau ac adroddiadau adrannol blaenorol. Mae genym hefyd gynllun cyhoeddiadau sy'n rhoi manylion am fathau ychwanegol o wybodaeth sydd ar gael i'r cyhoedd.
Byddwn yn sicrhau bod cyfrifon yn cael eu talu'n brydion. Lle bydd cyfundeb yn gymwys, byddwn yn talu'n unol â'r amserlen brydion. Fel arall byddwn yn talu cyfrifon cyn pen 30 diwrnod ar ôl cael antoneb ddilys.	Canran yr antonebau a dalwyd o fewn yr amser targed.	Mae'r broses taliadau Swyddfa Cymru wedi ei integreiddio gyda phroses Yr Adran Materion Cyfansoddiadol (DCA). Nid oedd data ar dalliad prydion ar gael o'r 'DCA' pan gyhoeddwyd y ddogfen hon. Fe fydd y wybodaeth yn cael ei adrodd o fewn Cyfrifon Adnodd 'DCA' ar gyfer 2005-06.
Byddwn yn delio â phob cais am wybodaeth, yn unol â Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Fel rheol, caiff cais ei brosesu cyn pen 20 diwrnod gwaith ar ôl ei dderbyn neu o fewn yr estyniad â ganiateir.	Canran yr achosion RhG a atebwyd cyn pen 20 diwrnod gwaith.	83.6%
Byddwn yn sefydlu trefn cwynion ffurfiol, a byddwn yn ymchwilio i unrhyw gwyn ac yn ymateb iddi cyn pen 10 diwrnod gwaith.	Canran y cwynion y deliwyd â hwy cyn pen 10 diwrnod gwaith.	Mae trefn cwynion Swyddfa Cymru i'w gweld ar wefan yr adran yn: www.walesoffice.gov.uk . Nid yw Swyddfa Cymru wedi cael unrhyw gwynion ffurfiol yn ystod y cyfnod hwn.

⁽¹⁾ Mae data ar gyfer taliad prydion yn cynnwys y cyfnod Ebrill 2005 – Rhagfyr 2006. Nid oedd data ar gyfer lonawr 2006 – Mawrth 2006 ar gael pan gyhoeddwyd y ddogfen hon.

Amcan 4:	Gweithio gyda Adranau'r Llywodraeth a'r Cynulliad i hyrwyddo cyfathrebu a chyd-drefniant effeithiol o bolisi mewn rhannau sy'n cwrmpasu y ffin rhwng swyddogaethau a drosglwyddwyd a'r rhai sydd heb eu trosglwyddo
-----------------	---

1. Cyhoeddodd Swyddfa Cymru a'r Adran Iechyd ar y cyd dogfen ymgynghoriol ar argymhellion yn y Mesur Iechyd i wneud lleoliadau cyhoeddus amgaaedig a lleoliadau gwaith yn rhydd o fwg ysmegu.
2. Cynhaliodd Yr Ysgrifennydd Gwladol gyfarfoddydd rheolaidd gan gysylltu gyda cydweithwyr Cabinet a Gweinidogion Llywodraeth Cynulliad Cymru er mwyn symud buddiannau Cymru ymlaen.
3. Setdiodd Swyddfa Cymru gangen Polisi Deddfwriaeth a Strategaeth fel bod gan Adranau y Cynulliad a'r Llywodraeth un pwynt cysylltiad ar gyfer cyngor ar ddeddfwriaeth penodol Cymreig.
4. Cysylltodd Swyddfa Cymru gyda Llywodraeth y Cynulliad ac adranau perthnasol Whitehall er mwyn sicrhau fod buddiannau Cymru yn cael eu ystyried ar faterion fel polisi defnyddiwr, gorddyledus, gweithwyr allfor, darpariaeth cyngor ar ddydd, cronfa diogelwch penswn a chlyfno lluoedd Cymreig.
5. Cyfrannodd Swyddfa Cymru i grŵp gweithredol ar y cyd rhwng Llywodraeth Cynulliad Cymru a'r Weinyddiaeth Amdiffryn ar 'DARAF Sant Athan'. Cyhoeddwyd buddsoddiad masnachol newydd mewn cynhalieth a cywiro awyrennau ar gyfer safle Sant Athan ym mis Hydref, gyda'r gobaid o 300 o swyddi newydd.
6. Cydweithiodd Swyddfa Cymru yn agos gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru i gynllunio gweithgareddau er mwyn denu rhagor o swyddi gwasanaeth sifil i Gymru.
7. Roedd Gweinidogion yng nghlwm ac agenda y Llywodraeth er mwyn delio â diffyg gweithgaredd economaidd – catodd y Gweinidog gyfarfod gyda Ruth Marks, Cadeirydd Panel Ymgynghoriol Cyflogaeth; ac hefyd Cyfarwyddwr Y Ganolfan Swyddi Ychwanegol (Job Centre Plus) yng Nghymru. Agorodd y Gweinidog swyddfeydd Canolfan Swyddi Ychwanegol yng Nghaerfyrddin a Doc Penfro. Cyflwynodd hefyd gwobrau Cytundeb Newydd yng Ngorllewin Cymru. Mynychodd Swyddogion gyfarfoddydd o Banel Ymgynghoriol Cyflogaeth Cymru.
8. Cydweithiodd Swyddfa Cymru yn ofalus gyda Llywodraeth y Cynulliad i gynllunio lobiog'n Ewrop ar ran cais Caerdydd Am Awdurdod Arolygol Caerdydd.
9. Mae Swyddfa Cymru yn arwain ar Fesur Llywodraeth Cymru. Efen allweddol o'r gwaith oedd cytundeb rhwng Llywodraeth Cynulliad Cymru ac Adranau Whitehall, ynghyd â'r ffordd gywir y dylai Mesur Llywodraeth Cymru gael effaith ar y ffin rhwng swyddogaethau sy'n cael eu trosglwyddo neu eu cadw.

Amcan 5:	Cadw dan arohwg, gyda'r Trysorlys a Chynulliad Cymru, gweithrediad y polisi noddol ar gyfer y Cynulliad.
-----------------	--

1. Mae dyraniadau nawdd i'r Cynulliad wedi eu gwneud yn unol a Pholisi Gosodiad Noddi, a ddiweddarwyd fel rhan o'r Arohwg Gwarant 2004 (SR2004)
2. Roedd Arohwg Gwarant 2004 yn parhau ymrwymiad y Llywodraeth i ddarparu nawdd tu allan i 'Barnet' i raglenni nawdd strwythurol Cymru. Fe fydd y dyraniadau noddol i Gymru yn sicrhau fod gwariant yng Nghymru yn tyfu ar gyfartaledd blynyddol o 4 per cent mewn termau gwirioneddol dros y dair mlynedd nesaf.

Deddfau a Mesurau Lloegr a Chymru	Canlyniad	Nodiadau
Deddf Gemau Olympaidd Llundain a Gemau Paralympaidd 2006	Cydsyniad Brenhinol 30ain o Fawrth 2006	Yn creu corff cyhoeddus i gyd-drefnu a rheoli ymyrraeth sector gyhoeddus a chwrrd â gofynion Pwyllgor Olympaidd Rhyngwladol i'r amgylchfyd, hysbysbe i a marchnata. Bydd yn cyflwyno rhai swyddogaethau rheoli a llunio gorchymion i'r Cynulliad Cenedlaethol mewn perthynas ac hysbysbe i a chyfyngiadau marchnata fel y byddant yn gymysedig i safleoedd Olympaidd yng Nghymru.
Mesur Y loteri Cenedlaethol	Cam Pwyllgor Tŷ'r Arglwyddi 21/3/06	Yn sefydlu Cronfa'r Loteri Fawr. Fe fydd y Cynulliad yn medru rhoi cyfarwyddiadau a gosod blaenoriaethau penodol mewn perthynas a gwariant Cronfa'r Loteri Fawr yng Nghymru.
Deddf Amgylchfyd Naturiol a Chymunedau Gwledig 2006	Cydsyniad Brenhinol 30ain o Fawrth 2006	Yn uno Natur Lloegr gyda rhannau o Asiantaeth Cefn Gwlad a Gwasanaeth Datblygu Gwledig i greu Lloegr Naturiol, asiantaeth integredig ar gyfer diogelw'r amgylchfyd naturiol yn Lloegr, mae'r corff yma yn gydweddol i Gyngor Cefn Gwlad Cymru. Mae'r oblygiadau i Gymru yn cynnwys pŵerau newydd i ddiwygio y cyrff dirwyo amaethyddol, ad-drefniad cyd bwyllog Cadwraeth Natur, i gynwys Gogledd Iwerddon a diddymiad nifer o bwyllograu statudol darfodedig, gan gynnwys Pwyllgor Cynghorol Ffermio Mlynedd.
Mesur Diwygiad GIC	Darlleniad Cyntaf yn y Tŷ'r Cyffredin 1af o Fawrth 2006	Yn sicrhau diwygiad a chynllun iawndal pan fod gofal technyd yn mynd o'i le. Mae'n cynnwys darpariaeth fframwaith ar gyfer y Cynulliad.
Mesur Heddlu a Chyfrawnder	Cam Pwyllgor y Tŷ'r Cyffredin 28ain o Fawrth 2006	Mae angen cytundeb y Cynulliad i arolygiadau gan arolygiaeth ar ran Cyfrawnder ar draws y DU, Diogelwch a Gwarchodaeth Cymuned, mewn rhannau nad oes gan y Cynulliad awdurdod, gan gynnwys trosedd ieuencid, camddefnydd deunydd a Phartneriaeth Diogelwch Cymuned. O ystyried y cefndir o gynigion ar gyfer gwasanaeth heddlu strategol unigol. Mae'r Mesur hefyd yn darparu ar gyfer dull o atebolrwydd rhanbarthol, er mwyn adlewyrchi anghenion gwahanol rannau o Gymru.
Mesur Diogelwch Ffordd	Pwyllgor Tŷ'r Arglwyddi 28ain o Fawrth 2006	Yn cynnwys mesurau i wella diogelwch ffordd a rhoi cymorth i gyflawni targedau gostwng damweiniau. Fe fydd gan y Cynulliad y pŵer i wneud trefniadau ar gyfer gorffwysfa trafoddd ac ardaloedd picnic.

Mae'r tabl islaw yn cynnwys Deddfau a Mesurau yn sesion 2005-06, sy'n berthnasol i Gyrru'n unig neu sy'n cynnwys darpariaeth ar gyfer Cymru.

Deddfau a Mesurau Lloegr a Chymru	Canlyniad	Nodau
Mesur Plant a Mabwysiadu	Pwllgor Sefyll Ty'r Gyffredin 21ain o Fawrth 2006	Yn creu pŵerau newydd ar gyfer gorfodi gorchymnion cysylltied. Ymestyn rôl 'CAF/CASS' Cymru o fewn gorchymnion cysylltied mewn digwyddiadau teulu ac yn rhoi pŵer i'r ysgrifennydd Gwladol i ymestyn pŵer i Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
Mesur Awyrennu Sifil	Trydydd Darlenniadau yn Nhy'r Arglwyddi 28ain o Fawrth 2006	Yn rhoi'r awdurdod i gwmnïau meysydd awyryr awdurdod lleoli i ymgymryd â gweithgareddau ar awdurdod lleoli i ymgymryd â gweithgareddau ar y cyd er mwyn rhoi cymorth iddynt gystadlu gyda meysydd awyryr preifat. Fe fydd darpariaethau sy'n berthnasol i werau cwmnïau meysydd awyryr awdurdodau lleoli yn berthnasol i Gyrru.
Mesur Ty'r Gyffredin	Trydydd Darlenniadau yn Nhy'r Arglwyddi 18fed o Ionawr 2006	Yn creu pŵerau cofrestr i allunio phenderfyniadau newydd er mwyn sicrhau fod tŷ comin yn cael ei warchod yn well. Y Cynulliad fydd yr awdurdod cenedlaethol addas yng Nghymru.
Mesur Diwygio Cyfrith Gwmni	Pwllgor Ty'r Arglwyddi 30ain o Fawrth 2006	Yn gwneud hi'n hawdd sefydlu cwmni. Fe fydd gan cwmnïau sydd wedi eu cofrestru yng Nghymru yn parhau i gael y dewis o ddefnyddio 'cwmni cyfyngedig cyhoeddus' neu 'cyfyngedig' yn lle 'public limited company' neu 'limited'
Mesur Addysg ac Arolygiadau	Pwllgor Sefyll y Ty'r Gyffredin 30ain o Fawrth 2006	Yn darparu tŷ o werau ymyraeth i ysgolion sy'n feithiant. Y Cynulliad fydd yr awdurdod addas yng Nghymru. Mae'n cynnwys darpariaeth fframwaith ar gyfer y Cynulliad.
Mesur Gweinyddiaeth Etholiadol	Cam Pwllgor Ty'r Arglwyddi 23ain o Fawrth 2006.	Yn cyflwyno mesuriadau gyda'r bwriad o gynyddi lefelau cofrestr. Yn annog tŷ o bobl i bleidaisio ac yn gwella diogelwch y broses etholiadol. Mae ymddwydd etholiadau Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn cael ei reoli ar wahân gan ysgrifennydd Gwladol Cymru, dan adran 1 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998. Fe fydd Gorchymyn Etholiadau Cynulliad newydd yn gweithredu newidiadau cyn etholiadau 2007.
Deddf Cydraddoldeb 2006	Cydsyniad Brenhinol 16eg o Chwefror 2006	Yn darparu ar gyfer sefydlu Comisiwn newydd ar gyfer Hawliau Cydraddoldeb a Dynol. Fe fydd ymgynghoriad gyda'r Cynulliad Cenedlaethol ynglyn ac apwyntiad Comisiynydd i gynrychioli buddiannau Cymru.
Mesur Iechyd	All Ddarlenniadau Ty'r Arglwyddi 14eg o Fawrth 2006	Yn anelu tuag at gwneud lleoliadau amgaaedig cyhoeddus a lleoliadau gwaith yn rhydd o fwg ac i ganolbwyntio mwy ar heintiau 'MRSAs'. Fe fydd gan y Cynulliad bwerau i weithredu polisi fydd yn gwahardd ysmegu mewn llefydd cyhoeddus.
Deddf Cerdyn Adnabyddiaeth 2006	Cydsyniad Brenhinol 30ain o Fawrth 2006	Bydd y Mesur yn caniatáu'r Cynulliad i benderfynu â ddylai cyflwyniad o'r garden fod yn ofynnol, pan yn defnyddio gwasanaethau cyhoeddus wedi eu datganoli.

Amcan 2 estynedig	Cydwethio gydag Adranau Llywodraeth eraill a'r Cynulliad er mwyn sicrhau fod yr hyn sydd o ddiddordeb i Gymru yn cael ystyriaeth llawn yn y ddeddfwriaeth cynradd, sy'n effeithio cyfrifoldebau'r Cynulliad.
------------------------------	--

10. Mae Cymalau 154 a 155 o Fesur Addysg ac Arolwg yn cynnwys darpariaethau fframwaith i Gymru, sy'n caniatáu'r Cynulliad i benderfynu drwy eu camau cyfreithiol, y manylion o sut i weithredu eu polisiau ar:

- reftniadaeth ysgol;
- categorïau o ysgolion cynaledig, eu sefydlu a cau;
- mynediadau ysgol;
- y cwricwlwm mewn ysgolion cynaledig;
- presenoldeb ysgol, disgyblaeth ac ymddygiad disgyblion, a gwaharddiad disgyblion gan wneud reftniadau ar gyfer eu addysgu;
- yr hawl i dderbyn addysg ac hyfforddiant cynradd, uwchradd ac addysg bellach;
- gwasanaethau i annog, galluogi neu cynorthwyo pobl ifanc o sathwyrnt cymeryd rhan mewn addysg ac hyfforddiant, cymeryd mantais o gyfleoedd gwaith a chyfrannu'n effeithiol ym mywyd eu cymunedau;
- teithio i bobl sy'n derbyn addysg cynradd, uwchradd ac addysg bellach; a
- bywd a diod sy'n cael eu ddarparu ar dir yr ysgol neu leoliadau ble mae'r plant yn derbyn addysg neu gofal plant.

Darperir manylion pellach am y pwerau fframwaith yma yn adran 3.5 (a) yn pennod 3 o'r Adroddiad.

Deddfau a Mesurau Lloegr a Chymru gyda darpariaethau neu oblygiadau penodol i Gymru yn sesion 2005-06.

Deddfau a Mesurau Cymru yn Unig	Canlyniad	Nodiadau
Mesur Llywodraeth Cymru	Cam All Ddarliedol y Ty Arglwyddi 22ain	Yn ehangu pwerau deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol; gan rhoi trefn ar statws Cynulliad. Cynulliad. Cynulliad.
Mesur Comisiynydd ar gyfer yr henoed (Cymru)	Wedi cwblhau camau'r Ty Arglwyddi 15fed o Chwefror 2006	Yn sefydlu Comisiynydd gyda dyletswydd i hysbysu a diogelu buddiannau'r henoed yng Nghymru
Deddf Trafnidiaeth (Cymru)	Wedi derbyn Cydsyniad Brenhinol ar 16eg o Fawrth 2006	Yn gosod dyletswydd ar Gynulliad Cenedlaethol Cymru i baratoi strategaeth trafniadaeth ac yn galluogi datblygiad o wasanaethau trafniadaeth cyhoeddus fwy integredig.
Lloegr a Chymru		
Mesur Lles Anifeiliaid	Darllediad Cynat yn Nhy'r Arglwyddi 15fed o Fawrth 2006	Yn darparu gwll diogelwch i anifeiliaid dan ofal bodau dynol drwy gyflwyno y cysyniad o ddyletswydd gofal. Yng Nghymru, fe fydd y Cynulliad Cenedlaethol yn gweithredu yr holl reola a gorchmynion llunio pwerau.
Mesur Elusennau	Trydydd Darliedol yn Nhy'r Arglwyddi 8fed o Dachwedd 2005	Yn darparu diffiniad clir o elusen gyda'r pwybtais ar lles y cyhoedd, fydd yn gwella rheolaeth o godi arian elusennol. Fe fydd Comisiynydd i gynrychioli buddiannau Cymreig yn cael ei apwyntio wedi ymgynghorad gan Llywodraeth Cynulliad Cymru.
Mesur Gofal Plant	All Ddarliedol yn Nhy'r Arglwyddi 21 ain O Fawrth 2006	Yn gosod dyletswydd newydd ar awdurdodau lleoli i ddarparu gofal plant gyda threfniadau arolyg newydd, sy'n ymestyn taliadau a budd-daliadau mamolaeth a hawliau newydd ar gyfer mamau er mwyn trosglwyddo budd-daliadau i'r tad. Fe fydd rhaid ailddeddfu rhai deddfwriaethau presennol i Gymru'n unig.

2.3 Chyllwaniadau Allweddol yn 2005-06

Ein amcanion ar gyfer 2005-06 a chyllwaniadau oedd:

Amcan 1	Amcan 2
<p>Cynnal perthynas gweithio effeithiol gyda'r Cynulliad a sicrhau fod y setliad datganoli yn parhau i weithredu er mwyn lles Cymru, gan gynnwys, ble yn addas, gweithredu pŵerau yr Ysgrifennydd Gwladol yn Neddff Llywodraeth Cymru 1998.</p>	<p>Amcan 2</p> <p>Cydwethio gydag Adannau Llywodraeth eraill a'r Cynulliad er mwyn sicrhau fod yr hyn sydd o ddiddordeb i Gymru yn cael ystyriaeth llawn yn y ddeddfwriaeth cynradd, sy'n effeithio cyfrifoldebau'r Cynulliad.</p>
<p>1. Mae yna gysylltiadau ffurfiol ac anffurfiol wedi bodoli rhwng Swyddfa Cymru a Swyddogion y Cynulliad.</p> <p>2. Yn dilyn Arath y Frenhines, mynychodd yr Ysgrifennydd Gwladol y Cynulliad er mwyn cyflwyno rhaglen deddfwriaethol y Llywodraeth.</p> <p>3. Bu cytundebau dan adran 41 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1988, ble mae swyddogion y Cynulliad yn cefnogi Gweinidogion Swyddfa Cymru yn ystod taith deddfwriaeth ar gyfer Cymru yn unig drwy'r Senedd.</p> <p>4. Cyhoeddodd y Llywodraeth Bapur Gwyn "Better Governance for Wales", sy'n gosod ymrwymiadau maniffesto'r Llywodraeth i ddeddfu am Gynulliad Cenedlaethol i Gymru yn cynnwys pŵerau deddfwriaethol ehangach ac yn dod i ben â statws corfforaethol y Cynulliad a dwygio'r system etholiadol.</p> <p>5. Cyflwynwyd tystiolaeth ar y cyd gan yr Ysgrifennydd Gwladol a Phrif Weinidog Cynulliad Cenedlaethol Cymru i Bwyllgor Materion Cymreig yn dilyn cyhoeddiad y Papur Gwyn, "Better Governance for Wales".</p> <p>6. Cyflwynwyd tystiolaeth gan yr Ysgrifennydd Gwladol i Bwyllgor Cyfansoddiadol Tŷ'r Arglwyddi ar ddarpariaethau Mesur Llywodraeth Cymru.</p> <p>7. Cyflwynwyd dystiolaeth gan y Gweinidog i Bwyllgor Materion Cymreig ar Fesur Comisiynydd yr Henoed (Cymru) cyn i'w gyflwyno i'r Senedd.</p> <p>8. Lluiniwyd Cyfarwyddyd Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Cynrychioliad y Bobl) (Dwygiad) 2006 ar Fawrth 22ain 2006 er mwyn gwella gweinyddiaeth o bleidlais mewn absenoldeb yn etholiadau'r Cynulliad.</p> <p>9. Fe fydd Cymal 17 o Fesur Unioni y GIC yn rhoi'r pŵer i'r Cynulliad i lunio rheolau er mwyn sefydlu treftadau ar gyfer diwygio yng Nghymru. Mae'r treftadau dan y cymal hwn yn ymwneud â phobl sydd a cheisiadau yn ymwneud â chyfrifoldeb mewn camwedd yn deillio o ddarpariaeth o wasanaethau fel rhan o'r Gwasanaeth Technol yng Nghymru, pa un ai yw'r gwasanaethau yn cael eu darparu yng Nghymru neu rhywle arall.</p>	<p>1. Cyhoeddwyd a chyflwynwyd Mesur Llywodraeth Cymru i'r Senedd ar yr 8fed o Ragfyr 2005.</p> <p>2. Cyflwynwyd Mesur Comisiynydd i'r Henoed (Cymru), sy'n darparu ar gyfer y swyddfa a swyddogiaethau Comisiynydd i'r Henoed yng Nghymru i'r Llywodraeth ar y 25ain o Fai 2005.</p> <p>3. Mae'r Ddeddf Trafnidiaeth (Cymru) 2006 yn rhoi pŵerau fwy sylweddol i'r Cynulliad er mwyn cyflawni system drafnidiaeth fwy integredig i Gymru. Derbyniodd Cydsyniad Brenhinol ym mis Chwefror 2006.</p> <p>4. Mae yna gymalau Cymru yn unig yn y Mesur Gofal Plant, sydd ar hyn o bryd o flaen y Senedd, sy'n gosod dyletswydd ar Awdurdodau Lleol i sicrhau darpariaeth gofal plant.</p> <p>5. Mae'r Mesur Plant a Mabwysiadu, sy'n cynnwys mesurau mewn perthynas â mabwysiadu rhwyngwladol ac sy'n darparu Pŵerau ychwanegol i'r Llysoedd er mwyn hyrwyddo cysylltiad a gortodi gorchmynion cysylltiad, gydag oblygiadau i 'CAFAS' Cymru a'r Cynulliad, o safbwynt sut mae'n proesi ceisiadau mabwysiadu rhwyngwladol.</p> <p>6. Mae yna ddarpariaethau Cymru yn unig yn y Mesur Elusennau, sydd ar hyn o bryd o flaen y Senedd, sy'n ceisio modernyddio fframwaith cyfreithiol a rheoli, o fewn y setyllfa mae'r elusennau'n gweithredu ac yn rhoi pŵer i'r Cynulliad i ariannu cyrff gwirfoddol.</p> <p>7. Mae Mesur Dwygiad y GIC yn cynnwys cymal sy'n rhoi pŵer llunio rheolau i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Mae'r pŵer fframwaith eang yn galluogi'r Cynulliad i wneud darpariaethau i ddarparu mecanwaith ar gyfer cytundeb tu allan i'r llys o geisiadau yn camwedd yn erbyn y gwasanaeth technol yng Nghymru.</p> <p>8. Mae'r Mesur Technol yn cynnwys mesurau ar reolaeth cyffuriau dan reolaeth yn y GIC, sy'n ymddrin â thwyll GIC gan roi'r pŵer i'r Cynulliad i sicrhau fod llefydd cyhoeddus amgacddig a lleoliadau gwaith yn leoliadau lle na chaniateir ysmegu.</p> <p>9. Cyflwynwyd yr Ysgrifennydd Gwladol ynglŷn ag ail strwythuro yr heddlu.</p>

Pennod 2

Nodau, Amcanion a Chyflawniadau Swyddfa Cymru

Mae'r adran hon yn manylu ar y nodau ac amcanion Swyddfa Cymru. Mae'n disgrifio ein cyflawniadau allweddol yn ystod 2005-06 ac yn dangos yn glir sut y mae'r rhain wedi cyfrannu at ein hamcanion.

2.1 Nod

Rhoir cymorth gorau posibl i Ysgrifennydd Gwladol Cymru i gynrychioli Cymru yn Llywodraeth y DU, yn cynrychioli Llywodraeth y DU yng Nghymru, a gwella gweithrediad y setliad datganoli yng Nghymru.

2.2 Amcanion ar gyfer 2006-07

Amcanion 2006-07	
Amcan 1	<p>1A. I weithio gyda Llywodraeth Cynulliad Cymru ac Adranau Llywodraeth y DU i sicrhau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • llwybr drwy'r senedd i Fesurau Cymru a Lloegr gyda darpariaethau penodol i Gymru, yn enwedig Mesur Cymru'r Llywodraeth, a threfniadau gweinyddol ar gyfer etholiadau Cynulliad; a • gweithredu newidiadau i setliad datganoli Cymru sy'n llofto o Fesur Llywodraeth Cymru pan ddaw i rym. <p>1B. I alluogi yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Gweinidog yn y Tŷ Cyffredin, a Lletarwyr y Llywodraeth yn Nghyfrifedd, fedru ymateb i diddordebau Seneddol mewn materion Cymreig.</p> <p>1C. Ystyried gyda chydweithwyr a ddylai gweud newidiadau i'r setliad datganoli Cymru, gan weithredu unrhyw newid a gytunwyd.</p>
Amcan 2	<p>I gynnal a gwella y setliad datganoli drwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • feithrin partneriaeth yn gweithio rhwng y gweinyddiaeth datganoli yng Nghymru a Llywodraeth y DU, a gyda gweinyddiaethau datganoli eraill, ynghyd â diddordebau Cymreig amlwg mewn perthynas â materion ar wahan i ddatganoli. • Cynghori Adranau y DU a gweinyddiaethau datganoli eraill ynghyd â diddordebau Cymreig amlwg mewn perthynas â materion ar wahan i ddatganoli. • hyrwyddo cyfathrebu effeithiol i safbwynt Cymreig a chyd-drefniant effeithiol o bolisi; a hyrwyddo diddordebau economaidd, cymdeithasol, gwleidyddol a diwylliaanol Cymru mewn cyd-destun ar wahan i'r Senedd a Llywodraeth, a cyfrannu i dratodaeth cyhoeddus gwybodol.
Amcan 3	<p>Sicrhau trosglwyddiad effeithiol o nawdd i'r Cynulliad Cenedlaethol i Gymru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • i gadw dan arohwg, gyda Thrysorlys ei Mawrhydi a Chynulliad Cenedlaethol Cymru, gweithrediad o bolisi cyllid ar gyfer y gweinyddiaethau datganoli; • i ymgymryd â pharatoadau ar gyfer Adolygiad Gwarant Cyflawn yn 2007
Amcan 4	<p>I ddiogelu, datblygu a rheoli'n effeithiol ac effeithlon yr adnoddau angenrheidiol i gyflawni'r amcanion yma.</p>

Mynychodd yr Ysgrifennydd Gwladol y 60fed Coffadwriaeth Blyneddol Yr Ail Rhyfel Byd, Diwrnod Coffa Cenedlaethol yr Heddlu (a gynhaliwyd eleni yng Nghaerdydd), digwyddiadau diwrnod buddugoliaeth yn Ewrop ('VE Day') yng Nghaerdydd, digwyddiadau Diwrnod yr Holocost yng Nghaerdydd a digwyddiadau Sul y Cofio. Fynychodd hefyd agoriad Siambr Ddadiau newydd y Senedd ar gyfer Cynulliad Cenedlaethol Cymru chyflwynodd gwobr anrhydeddus (fel aelod o Gyfrin Gyngor Ei Mawrhydi) ym mis Mai.

Fe wnaeth yr Ysgrifennydd Gwladol annerch Cynhadledd 'Shelter' Cymru, Cynghres Llafur Cymru (Wales TUC) yn Llandudno, Cynhadledd Cymru 'SOLACE' yng Nghaerdydd, Siambr Fasnach Caerdydd a Sefylliad Tywysog Cymru ar gyfer Iechyd Integredig. Mynychodd digwyddiadau y 'CBI' yng Ngogledd a De Chymru ac ymwelodd ac Abertawe gyda Gweinidog y Swyddfa Garterf Hazel Blears er mwyn rhoi cyhoedduswydd i agenda Parch y Llywodraeth. Yn ystod y flwyddyn ymwelodd yr Ysgrifennydd Gwladol a'r is Ysgrifennydd Gwladol a nifer o fusnesau ar draws Cymru. Ymwelodd yr Ysgrifennydd Gwladol a chanoifan yr Awyrlu Sant Athan ar Ddydd Gwyl Dewi.

Mynychodd yr Is Ysgrifennydd Seneddol Gwladol yr Eisteddfod Genedlaethol a Sioe Sir Fôn. Cyflwynodd 'OBE' anrhydeddus; gwobrau Cytundeb Newydd lleol; derbyniodd dirprwyath o aelodau seneddol Eidalaid; a chadectio cyfartoddydd chwarterol o Grŵp Monitro Iechyd Glo Cymru.

1.4 Cyfrifoldebau'r Is-adranau

Yn ystod 2005-06 roedd Swyddfa Cymru yn cyflogi 54 o staff ar gyfartaledd. Roedd y rhan fwyaf o'r rhain ym mhencadlys yr Adran yn Llundain, sef Tŷ Gwydyr yn Whitehall. Mae swyddfdeydd y staff ym Mae Caerdydd yn Discovery House, ger swyddfdeydd Cynulliad Cenedlaethol Cymru.

Alan Cogbill, Cyfarwyddwr a Swyddog Cyfrifo Xchwanegol, sy'n gyfrifol am arwain y gwaith o gyflawni nodau ac amcanion Swyddfa Cymru. Trefnir gwaith Swyddfa Cymru rhwng dwy swyddfa breifat (un swyddfa i bob Gweinidog) swyddfa'r wasg, pum cangen sy'n darparu cyngor ar amrywiaeth o bynciau a gwasanaethau corfforaethol, a chynghorwyr cyfreithiol.

O ganlyniad i Fesur Llywodraeth Cymru, mae'r gwaith y mae Swyddfa Cymru yn ymgymryd ag et wedi cynyddu'n sylweddol ac roedd angen ailstrwythuro cynyddu y nifer o staff. Mae Swyddfa Cymru yn ystyried oblygiadau Mesur Llywodraeth Cymru o safbwynt ei gwaith yn y dyfodol. Mae newidiadau pellach i niferoedd staff a threfniant yn debygol.

1.3 Gwaith Gweinidogion Swyddfa Cymru

Mae Gweinidogion Swyddfa Cymru yn gwasanaethu ar un deg saith pwyllgor y Cabinet ac ar y Cydbwyllgor Gweinidogion, gan sicrhau cynrychiolaeth o fuddiannau Cymru ar lefel fanwl yn y Llywodraeth.

Bydd Gweinidogion Swyddfa Cymru hefyd yn cysylltu yn rheolaidd ac aelodau Cabinet y Cynulliad. Bydd yr Ysgrifennydd Gwladol yn cyfarfod â Phrif Weinidog y Cynulliad rhan fwyaf o wrthmosau, a bydd yr Is Ysgrifennydd Seneddol yn cyfarfod â Gweinidogion y Cynulliad yn achlysurol, yn ôl y galw. Fe fydd y Gweinidogion yn ymgynghori â'r Cynulliad llawn ynglŷn â rhaglen ddeddfwriaethol y Llywodraeth, ac hefyd yn cyfarfod â Phwyllgorau'r Cynulliad i dratod materion penodol.

Mae Gweinidogion Swyddfa Cymru yn gyfrifol am lywio deddfwriaeth sylfaenol ar gyfer Cymru trwy'r Senedd, gan gynnwys unrhyw gymalau Cymreig mewn Mesurau sy'n berthnasol i Gymru a Lloegr. Mae'r sesiwn deddfwriaethol presennol yn cynnwys tri Mesur sy'n berthnasol i Gymru a yn unig, gyda dau ddeg un o Fesurau pellach sy'n berthnasol i Gymru a Lloegr sydd a darpariaethau penodol ar gyfer Cymru.

Cyflwynwyd Mesur Comisiynydd ar gyfer yr Henoed (Cymru) i'r Senedd ar Fai 25ain 2005 ac mae ar hyn o bryd yn disgwyl archwiliad gan Tŷ'r Cyffredin. Bwriad polisi y Mesur hwn yw sefydlu Comisiynydd gyda'r dyletswydd o hyrwyddo a diogelu buddiannau yr henoed yng Nghymru. Cyflwynwyd Y Mesur Trafnidiaeth (Cymru) i'r Senedd ar Fai 25ain 2005 gan dderbyn Cydsyniad Brenhinol ar 16eg o Chwefror 2006. Mae'r Ddeddf yn rhoi fwy o bwerau i'r Cynulliad ddarparu system drafnidiaeth fwy integredig i Gymru.

Cyflwynwyd Mesur Llywodraeth Cymru i'r Senedd ar yr 8fed o Ragfyr 2005, yn dilyn cyhoeddiad y papur gwyrn "Better Governance for Wales" ym Mehefin 2005. Mae'r Mesur ar hyn o bryd yn cael ei ystyried gan Dŷ'r Arglwyddi.

Mae'r mesur yn cyflawni ar ymrwymiad a nodwyd yn y Papur Gwyn, oedd yn seiliedig ar dri o ymrwymiadau maniffesto Llywodraeth: i ddeddfu am Gynulliad Cenedlaethol i Gymru (Cynulliad) gyda pwerau deddfwriaethol uwch, er mwyn rhoi terfyn ar statws corfforaethol dryslyd y Cynulliad; ac er mwyn atal ymgeiswyr rhag sefyll ar gyfer sedd etholaeth a rhestr rhanbarthol.

Yn ychwanegol i'r gwaith deddfwriaethol cynrad, mae Gweinidogion wedi bod yng nghlwm â rhaglen sylweddol o waith Seneddol arall yn ystod y flwyddyn, gan gynnwys naw sesiwn o gwestiynau Cymreig, un Pwyllgor Aruchel, sy'n rhoi tystiolaeth i Bwyllgorau Seneddol gan gynnwys Pwyllgor Materion Cymreig a un Dadi Gohiriad ar llawr y Tŷ.

Mae'r ddau weinidog hefyd yn ymgymryd â rhaglen brysur o gyfarfoddydd, ymweliadau a swyddogaethau yn ymwneud ac ystod eang o fudiadau yng Nghymru, gan gynnwys llywodraeth leol, yr heddlu, sefydliadau addysgol yng Nghymru, grwpiau iechyd, Awdurdod Darbygu Cymru, elusennau a mudiadau gwirfoddol. O Ebrill 2006 mae'r Awdurdod Darbygu Cymru yn rhan o Lywodraeth y Cynulliad.

1.2 Cyfrifoldebau Gweinidogion

Ysgrifennydd Gwladol Cymru sy'n gyfrifol am gynrychioli buddiannau Cymru yn Whitehall, a chynrychioli Llywodraeth y DU yng Nghymru. Mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn cael ei gynorthwyo gan yr Is Ysgrifennydd Gwladol Llywodraethol er mwyn sicrhau fod buddiannau Cymru yn cael eu cydnabod yn y raglen ddeddfwriaethol gynradd Llywodraeth y DU. Mae'r grid islaw yn dangos sut mae cyfrifoldebau polisi yn cael eu rhannu rhwng yr Ysgrifennydd Gwladol a'r Is Ysgrifennydd Gwladol.

Ysgrifennydd Gwladol Cymru Seneddol
Y Gwir Anrh Peter Hain AS

Cyfeiriad strategol cyffredinol, cyswilt â'r Cynulliad, materion Cytansoddol, pŵerau Deddf Llywodraeth Cymru (gan gymmys etholiadau Cynulliad), Cyllid, Ewrop, Datblygiad Economaidd, Apwyntiadau Cyhoeddus, Amgylchyd a Threfnadaeth Cymru.

Is-Ysgrifennydd Gwladol
Nick Ainger Ysw AS

Datblygu Rhanbarthol, y Gwasanaethau Cymdeithasol, Tai, Iechyd, Addysg ac Hyfforddiant, Amaethyddiaeth, Llywodraeth yr Oes Wybodaeth, Llywodraeth Leol, Aital Troseddu, Materion Menywod a Materion Amgylchedd.

1.

Mae'r ddau Weinidog hefyd yn monitro polisiâu'r Cynulliad i sicrhau bod y buddgartanau priodol yn cysylltu â'r gilydd. Mae'r Ysgrifennydd Gwladol yn aelod o Chabinet Llywodraeth y DU, ac felly'n gyfrwng i ymgortfori buddiannau Cymru mewn deddfwriaeth, ac yn y meysydd hynny y mae Llywodraeth y DU yn parhau i fod yn gyfrifol amdanynt.

Kevin Brennan AS
Chwip y Llywodraeth a chyfrifoldebau am ASau Cymreig

Llefarydd Swyddfa Cymru yn Nhrŷr Arglwyddi Iw'r Arglwydd Evans o Temple Guiting

Trefnidaeth Swyddfa Cymru

Pennod 1

Mae'r swyddogaethau, strwythur a chyd-destun trefnidaeth ar gyfer gwledigaeth a nodau Swyddfa Cymru ar gyfer y dyfodol yn cael eu nodi yn y benod hon.

1.1 Swyddogaethau

Dyma swyddogaethau sylfaenol Swyddfa Cymru:

- Hybu setliad datganoli i Gymru;
- Hybu buddiannau Cymru wrth i'r Llywodraeth lunio polisiau;
- Hybu polisiau'r Llywodraeth yng Nghymru;
- Ymg Nghori a Chynulliad Cenedlaethol Cymru ar raglen ddeddfwriaethol y Llywodraeth;
- Llywio deddfwriaeth sylfaenol ac eilaidd trwy'r Senedd, gan roi grymoedd penodol i Gynulliad Cenedlaethol Cymru;
- Gweithredu mecanweithiau ariannol y setliad cyfansoddiaidol ymgymryd a busnes Seneddol; a
- thrin a materion Brenhinol.

Mae gan Swyddfa Cymru ran allweddol i'w chwarae drwy hyrwyddo y berthynas rhwng y Cynulliad a'r Llywodraeth y DU. Mae'n gyfrifol am gweithreduedd y Cynulliad, ac am sicrhau bod safbwyntiau'r Llywodraeth Cynulliad yn cael eu hystyried wrth lunio polisiau a'u gweithredu o fewn y Llywodraeth y DU. Mae Swyddfa Cymru, felly, yn gyfrifol am sicrhau bod setliad datganoli Cymru yn gweithredu yn hwylys.

Trosglwyddwyd y rhan fwyaf o'r swyddogaethau gweithredol yr oedd Ysgriennwyd Gwladol Cymru yn gyfrifol amdanynt cyn 1 Gorffennaf 1999 i Gynulliad Cenedlaethol Cymru. Y Cynulliad sy'n gyfrifol am ddeddfwriaeth eilaidd yn y meysydd y mae'r swyddogaethau hyn yn gofalu amdanynt. Ymhlith y swyddogaethau y mae'r Llywodraeth yn parhau i fod yn gyfrifol amdanynt, mae'r cyfansoddiad, materion tramor, materion amddiffyn, y gwasanaeth sifil, cyfrith a threfn, materion ariannol a macro-economaidd, budd-daliadau nawdd cymdeithasol, a phensiynau. Mae Senedd y DU yn gyfrifol am yr holl ddeddfwriaeth sylfaenol sy'n effeithio ar Gymru, a Gweinidogion Swyddfa Cymru sy'n gyfrifol am lywio cymalau Cymreig Mesurau, yn ogystal a mesurau sy'n berthnasol i Gymru yn unig, trwy'r Senedd.

Mae'r swyddogaethau sydd yn awr yn gyfrifoldeb y Cynulliad Cenedlaethol i'w canfod yn Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998, y Memorandwm Dealltwriaeth rhwng y Gorchmynion Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) a nifer o ddeddfau sydd wedi dod i rym ers 1998 sy'n ymwneud â materion datganoli.

[Handwritten signature]

Mae'r cyfnod yma yn allweddol i Swyddfa Cymru, wrth i'r Mesur Llywodraeth Cymru geisio dod a'r mater datganioli ar gyfer cenhedlaeth i deryn. Nid yw ein rôl pontio rhwng San Steffan a Chaerdydd erioed wedi bod mor allweddol ac fe fyddwn yn parhau i ymateb i unrhyw siâlens yn y dyfodol, wrth i Gymru symud ymlaen yn bwerau i'r dyfodol.

cyd-drefnus i Gymru. Fe fydd y Mesur Comisiynydd i Bobl Oedranus (Cymru), sydd ar hyn o bryd o flaen y Llywodraeth, yn creu llais newydd ar gyfer hawliau yr henoed yng Nghymru, sy'n dangos fod Cymru, a wnaeth apwyntio y comisiynydd plant cynaf yn y DU, unwaith eto yn arwain y ffordd.

Roedd trefn y trafodaethau cyllideb Ewropeaidd yn Rhagfyr 2005 yn newyddion gwych i Gymru, fel yr oedd i weddill y DU. O ganlyniad i'r hawl newydd i gyllideb, rydym wedi diogelu lefel sylweddol o gyllid strwythurol i Gymru am saith mlynedd arall. Mae cyllid Ewropeaidd wedi dod a manteision gwirioneddol i rai o gymunedau fwyaf ddirfrintiedig Cymru ac mae'r addewid o gyllid pellach yn cynrychioli hwb sylweddol i economi Cymru.

Mae economi Cymru yn dal wedi perfformio'n gryf gydag allbwn sector breifat Cymru yn dangos twf am yr 36ain mis yn olynol yn Mawrth 2006. Mae

112,000 yn fwy o bobl mewn gwaith o gymharu â 1997 ac mae lefel diwethdtra Cymru wedi disgyn bron 40 per cent yn yr un cyfnod. Yn awr mae'r lefel yn is na chyfartaledd y DU, wedi iddo fod 30 per cent yn uwch na chyfartaledd y DU na chyfartaledd y DU a Chymru oedd â'r ail dyfiant fwyaf yn nhref allforio yn y chwe mlynedd yn ôl. Roedd tyfiant allforio Cymru rhwng 1999 a 2005 yn uwch na chyfartaledd y DU yn hanner cyntaf 2005, gan orffen y flwyddyn gyda thwf o bron 3 per cent o gymharu â'r flwyddyn flaenorol. Mae Cyllideb Mawrth 2006 yn parhau â record gwych y Llywodraeth o gynyddi buddsoddiad yng Nghymru.

Mae gan y Cynulliad £45 miliwn yn ychwanegol dros y ddwy flynedd nesaf.

Erbyn diwedd y cyfnod gwariant yma fe fyddwn wedi dyblu Cyllideb Cymru o gymharu â 1996-97, yn ogystal â sefydlu mesurau eraill i gefnogi swyddi ac adeiladu cymuned tecach.

Gwelwyd hefyd datblygiadau sylweddol yn 2005 yn y datblygiad o'n economi gwlybodaeth. Cyhoeddwyd fanylion am greu Athrofa o Delathrebu Datblygedig £30m yn Abertawe gan Llywodraeth Cynulliad Cymru. Mae hyn yn ychwanegu at fuddsoddiadau cynharach gan 'BT' yn y Rhwydwaith 21in Gantif yng Nghaerdydd a buddsoddiad £50 miliwn yn yr Athrofa o Wyddoniaeth Bywyd (ILS) ym Mhrifysgol Abertawe, fydd yn cynnwys un o gyfrifiaduron cyflymaf yn y byd, sy'n ymrwymedig i ymchwil gwyddorau bywyd. Bydd y datblygiadau yma yn gosod Cymru ar flaen y gad mewn technoleg economi gwlybodaeth.

Tra fod cynhyrchi Cymreig yn profi cyfnod o newidiadau anodd mewn ymateb i siatens bydol, mae'r flwyddyn er hynny wedi dangos tystiolaeth gref o'r hyder ymhlith y sector breifat yn yr economi Cymreig modern a deinamig.

Cyhoeddwyd buddsoddiadau sylweddol gan gwmnïau megis 'Airbus', 'EADS', 'Quinn Radiators' a 'ATC Lasham' fydd yn arwain at greu 1500 o swyddi

newydd o ansawdd yn economi Cymru. Hefyd yn 2005 gwelwyd datblygiadau anodd mewn awyrennau teithwyr fwyaf byd set yr 'Airbus A380', yn cynnwys adenydd sy'n cael ei adeiladu ym Mrychdwn yng Ngogledd Cymru, sy'n tanlinellu'r ffaith fod gan Cymru sgiliau rhagorol ar gyfer cynhyrchi newydd o'r radd uchaf yn y byd.

Mae Cymru hefyd yn chwarae rhan flaenllaw er mwyn sicrhau fod anghenion ynni'r dyfodol y DU yn cael eu cyflawni. Fe fydd y ddwy orsaf derfynol Nwy Hylif Naturiol yn Aberdauddau gyda'r gallu i gyflawni 20 per cent o anghenion nwy y DU pan yn gweithredu i'w potensial llawn. Mae'r rhain yn fuddsoddiadau rhwydwaith hollbwysig sydd werth £2 biliwn i economi y rhan yma o Gymru, yn darparu 1,200 o swyddi yn ystod yr adeiladu ac yna 100 o swyddi parhaol.

Rhagair gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru

Dyma'r pedwerydd adroddiad rwyf wedi'i gyflwyno i'r Senedd fel Ysgrifennydd Gwladol Cymru. Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae Swyddfa Cymru wedi parhau i wneud cyfraniad sylweddol at wella bywydau pobl Cymru.

Mae'r sesiwn Llywodraeth presennol y pwysicaf i'r Swyddfa Gymraeg ers i'r adran gael ei sefydlu yn dilyn datganoliad ym 1999. Mae Mesur Llywodraeth Cymru, sy'n gweithredu y cynigion a osodwyd ym mhapur gwyn Mehefin 2005 'Gwell Rheolaeth i Gymru' ac fydd yn darparu y Cynulliad Cenedlaethol gyda'r arfau angenrheidiol i weithredu ar rhan pobl Cymru. Dyma'r darn o ddeddfwriaeth fwyaf arwyddocaol mae Swyddfa Cymru wedi ymdrin â ers ei sefydlu ac rwyf wrth fy modd o ganlyniad i'r ffaiith ein bod wedi cwrrd â'r siatens.

Yn ddibynnol ar y Mesur yn derbyn Cydsyniad Brenhinol, o 2007 wedi'r etholiadau Cynulliad nesaf, fe fydd gan y Cynulliad y pŵer i lunio math newydd o ddeddfwriaeth, sy'n cael ei adnabod fel Mesurau Cynulliad. Fe fydd y Mesurau Cynulliad yn medru llunio deddfau ar faterion penodol. Fe fydd y gallu i ddeddfu ar faterion arbennig yn cael ei gyflwyno i'r Cynulliad ar sail parhaol gan Orchmynion-mewn-Cyngor, fydd yn ddibynnol ar archwiliad manwl yn y Llywodraeth a'r Cynulliad cyn ei gyflwyno ar gyfer sel bendith yn y ddau le.

Yn hanesyddol fe fydd y Mesur yn gosod pŵerau llunio cyfraith ar gyfer Cymru ar y llyfr statud. Fodd bynnag, gan fydd hyn yn cynrychioli newid sylfaenol i'r cytundeb cyfansoddiadol presennol, mae'r Mesur yn sicrhau mae dim ond unwaith yn unig y gall ddigwydd, wedi ei gytuno mewn refferendwm gan bobl Cymru. Er mwyn sicrhau consensws traws - barti eang, mae'r Mesur angen pleidlais dwy rhan o dair o holl Aelodau'r Cynulliad a'r ddau Dŷ Llywodraeth cyn y gellir gwlw refferendwm.

Yn ychwanegol i'r darpariaethau ar gyfer pŵerau deddfwriaethol uwch, mae'r Mesur yn cyflawni yn ôl ein ymrwymiad i ddeddfu am y gwahanau ffurfiol o'r Cynulliad a Llywodraeth Cynulliad Cymru. Ac mae'n gweithredu ein addewid maniffesto i atal ymgeisywyr rhag sefyll ar yr un pryd mewn etholaeth ac ar restr rhanbarthol. Mae hyn yn rhoi'r grym i etholwyr drwy atal ymgeisywyr etholaeth sydd wedi colli rhag cael eu ethol drwy'r drws cefn.

Mae'r broses o weithredu'r Papur Gwyn, ddim yn gwbl ddibynnol ar Mesur Llywodraeth Cymru. Drwy y pŵerau fframwaith yn y Mesurau Addysg ac Arolwg a Mesur Unioni Y Gwasanaeth Iechyd Cenedlaethol, rydym eisoes yn cyflawni ein ymraddiad i ofyn i'r Senedd i ddarparu'r Cynulliad gyda'r rhyddid eithaf i lunio darpariaethau ei hun, gan ddefnyddio ei pŵerau deddfwriaethol eiltadd. Mae'r pŵerau fframwaith yn cydnabod dylai'r Cynulliad, gyda'i orchymyn democratig gael fwy o ryddid i lunio polisiau sydd er lles pobl Cymru. Yn ogystal â Mesur Llywodraeth Cymru, mae'r sesiwn Llywodraethol presennol wedi gweld dau ddarn pwysig arall o deddfwriaeth Cymreig. Mae'r Ddeddf Trafnidiaeth (Cymru) 2006, a dderbyniodd Cydsyniad Brenhinol ym mis Chwefror, yn rhoi fwy o bŵer i'r Cynulliad i ddarparu system drafnidiaeth fwy

Atodiadau

Atodiadau 1

Cyfngiad Gwarant Adramnol – Cymru

Atodiadau 2

Grant sy'n daladwy i Gynulliad Cenedlaethol Cymru 2004-05: Darpariaeth a Throad allanol

Atodiadau 3

Grant Sy'n Daladwy i Gynulliad Cenedlaethol Cymru 2005-06: Darpariaeth Wreiddiol a Thertynol

Atodiadau 4

Cysoni'r grant sy'n daladwy i Gynulliad Cenedlaethol Cymru gyda Chyfanswm y Gwarant a Reolir ar gyfer Cymru 2005-06

Atodiadau 5

Cyflogau Uwch Weision Sifil

- 1.1 Swyddogaethu
- 1.2 Cyfrifoldebau Gweinidogion
- 1.3 Gwaith Gweinidogion Swyddfa Cymru
- 1.4 Cyfrifoldebau'r Is-adranau
- 1.5 Cytundebau Lefel Gwasanaeth a'r Adran Materion Cyfansoddiadol

- 2.1 Nod
- 2.2 Amcanion ar gyfer 2006-2007
- 2.3 Cyflwyniadau Allweddol yn 2005-06
- 2.4 Cynnydd yn ôl y targedau

- 3.1 Memorandwm o Ddealltwriaeth a chytundebau trostfaoi
- 3.2 Concordatiau dwyochrog
- 3.3 Rôl yr Ysgrifennydd Gwladol o ran hybu'r cytundeb
- 3.4 Fframwaith Deddfwriaethol i Gymru
- 3.5(a) Pwerau fframwaith
- 3.5(b) Mesur Llywodraeth Cymru

- 4.1 Ariannu Cynulliad Genedlaethol Cymru
- 4.2 Cyfanswm Gwariant Cyhoeddus y gellid dweud ei fod wedi'i wario yng Nghymru
- 4.3 Cyfrifon y Llywodraeth Gyfan
- 4.4 Cyllideb y Cynulliad
- 4.5 Cyllideb 2005
- 4.6 Gwariant Swyddfa Cymru
- 4.7 Newidiadau i Dertyn Gwariant Adramnol Cymru ar gyfer 2003-04 i 2007-08 ers Adolygiad Gwariant 2004

- 5.1 Defnyddio Adnoddau yn Effeithlon
- 5.2 Moderniddio'r Llywodraeth a Diwygio'r Gwasanaeth Sifil
- 5.3 Llywodraeth yr Oes Wlybodaeth
- 5.4 Penodiadau Cyhoeddus
- 5.5 Yr Iaith Gymraeg
- 5.6 Recriwio Staff Swyddfa Cymru
- 5.7 Nifer y Staff
- 5.8 Polisiâu Cyfle Cytartal Swyddfa Cymru

Nodyn o Esboniad

Sefydlwyd Swyddfa Cymru ar 1 Gorffennaf 1999 yn sgîl darganoli.

Fis Mehefin 2003, daeth Swyddfa Cymru yn endid ar wahân o fewn yr Adran Materion Cyfansoddol ond mae'n atebol ac yn cefnogi Ysgrifennydd Gwladol Cymru.

Mae'r adroddiad blynyddol hwn sydd, at ddibenion cyfrifyddu, yn rhan o Adroddiad Adranol yr Adran Materion Cyfansoddol ar wariant cyhoeddus, yn cyflwyno i'r Senedd gylluniau gwariant y Llywodraeth ar gyfer Swyddfa Cymru yn y dyfodol, gan gynnwys y grant mae'n ei ddylfarnu i Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

Os oes gennych unrhyw sylwadau neu ymholiadau cyffwrddinol am yr adroddiad blynyddol, gofynnwch i Amanda Latham, Pennaeth y Cyllid a Gweinyddiaeth, Swyddfa Cymru, Tŷ Gwydyr, Whitehall, Llundain, SW1A 2ER (Ffôn: 020 7270 0557 neu e-bost: Amanda.Latham@Walesoffice.gsi.gov.uk). Fel arall, ceir rhagor o wybodaeth ar ein gwefan: www.walesoffice.gov.uk. Mae fersiwn Cymraeg y safle yn www.swyddfa.cymru.gov.uk.

Mae'r adroddiad wedi defnyddio'r confensiynau hyn:

- dangosir ffigyrau sy'n talgrynnu i ddim â chysylltmot (-) yn y tabiau. O ganlyniad i arferion talgrynnu, mae'n bosibl na fydd y cydrannau unigol bob tro yn cyfateb i'r cyfansymiau a ddangosir;

- 1999-2000 mae gwariant Swyddfa Cymru a'r grant i Gynulliad Cenedlaethol Cymru yn cael eu cynnwys o fewn yr un dyfarniad. Mae'r holl arian a dderbynnir o'r Undeb Ewropeaidd yn cael ei drin fel derbyniadau cyfredol, er y gall Gynulliad Cenedlaethol Cymru eu defnyddio ar gyfer gwariant cyfredol neu gyfalaf.

Gellir atgynhychu'r testun yn y ddogfen hon (ac eithrio'r Arfbais Frenhinol a logos y Swyddfa) yn ddi-dal ar unrhyw ffurf neu mewn unrhyw gyfrwng gyffwrng cyn belled a'i fod yn cael ei atgynhychu yn fanwl-gywir ac nad yw'n cael ei ddefnyddio mewn cyd-destun amartwemiol. Mae'n rhaid cydnabod bod y deunydd yn hawffraint y Goron a nodi teitl y ddogfen.

Dylid cyfeirio unrhyw ymholiadau ynghlyn â hawffraint y ddogfen hon at yr Adran Drwyddedu, HMSO, St Clements House, 2-16 Coleridge, Norwich, NR3 1BQ.
Ffacs: 01603 723000 neu e-bost: licensing@cabinet-office.x.gsi.gov.uk

Mae hawffraint ffotograff Marina Abertawe yn eiddo'r Cynulliad.

Mai 2006

Cyflwynwyd gerbron y Senedd gan Ysgrifennydd Gwladol Cymru
a Phrif Ysgrifennydd y Trysorlys Drwy Orchymyn ei Mawrhydi!

SWYDDFA CYMRU

Adroddiad Blyneddol gan

Gwarant y Frenhines

